PROJEKT

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 000/000/2021
Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia 00 nnn 2021 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026

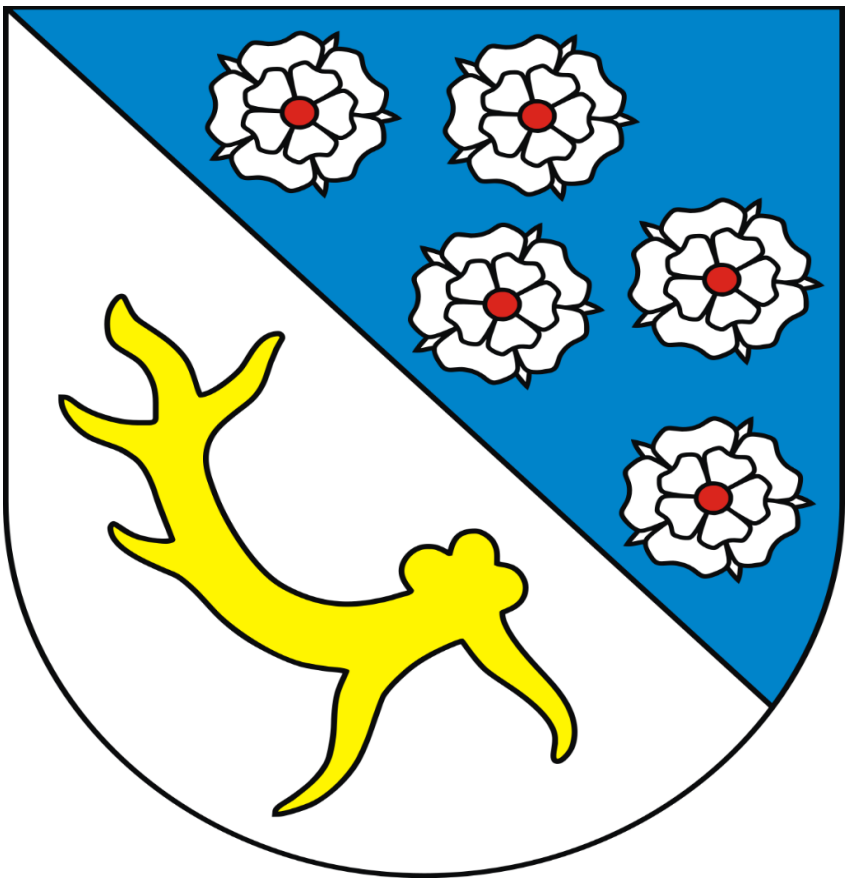

2021

SPIS TREŚCI

I. Informacje ogólne ... 3
II. Charakterystyka Powiatu Nowomiejskiego ... 7
1. Demografia ... 7
2. Zasoby instytucjonalne ... 10
2.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ... 10
2.2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ... 14
2.3. Powiatowy Urząd Pracy ... 15
2.4. Ośrodki Pomocy Społecznej ... 18
2.5. Placówka opiekuńczo – wychowawcza ... 18
2.6. Dom Pomocy Społecznej ... 18
2.7. Środowiskowy Dom Samopomocy ... 20
2.8. Warsztat Terapii Zajęciowej ... 21
2.9. Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji ... 24
2.10. Organizacje pozarządowe ... 26
III. Analiza SWOT ... 28
IV. Diagnoza problemów ... 35
V. Misja, cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań ... 56
VI. Wdrażanie Strategii ... 69
VII. Monitoring ... 69
VIII. Ewaluacja ... 69
IX. Zakończenie ... 70
X. Spis map i tabel ... 72

I. Informacje ogólne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców powiatu dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej. Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest konstytutywnym elementem formowania polityk publicznych. Identyfikacja oraz weryfikacja istniejących problemów społecznych jest nieodłącznym elementem polityki skierowanej do grup osób wykluczonych oraz szczególnie narażonych na marginalizację.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026 jest dokumentem określającym zasadnicze kierunki działania w odniesieniu do problemów społecznych występujących na obszarze Powiatu Nowomiejskiego.

Samorządy lokalne działające w warunkach gospodarki rynkowej, cechującej się dużą dynamiką zmian i niepewnością co do ich kierunków, muszą posiadać zdolność do wczesnego rozpoznawania zagrożeń, jak i dostrzegania pojawiających się szans. W takich warunkach istotnego znaczenia nabiera zarządzanie strategiczne, które oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. Na poziomie zarządzania lokalnego (powiatowego), w zakresie polityki społecznej, podstawową rolę wśród tego typu planów pełni strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem szczególnym. Zawierając bowiem założenia polityki społecznej uwzględniające kompetencje samorządu powiatowego, bierze pod uwagę przesłanki wynikające z sytuacji panującej na szczeblu gminnym. Dlatego też dokument przygotowany dla powiatu sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminach wchodzących w jego skład, zawierając rozwiązania o charakterze systemowym pozostające poza kompetencjami samorządu gminnego.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji, przedstawiciele organizacji pozarządowych, mieszkańcy powiatu. Dokument ma charakter kilkuletni, został przygotowany na lata 2021-2026. Jest zgodny z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Uchwałą Nr 63/433/2020 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 10 września 2020r. został powołany Zespół ds. opracowania projektu Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021- 2026 w skład, którego wchodzą osoby reprezentujące samorząd powiatowy, jak również powiatowe jednostki organizacyjne działające w zakresie przedmiotowym zgodnie ze strategią oraz organizacje pozarządowe. Skład zespołu przedstawia się następująco:

1. Koordynator Zespołu: Anna Marchlewska – Barczewska – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.
2. Członkowie zespołu:
    1) Marcin Sobczak – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim,
    2) Barbara Orłowska – Naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim,
    3) Jolanta Haska – Pełnomocnik Zarządu ds. Organizacji Pozarządowych,
    4) Krzysztof Piechocki – Kierownik Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowym Mieście Lubawskim,
    5) Karina Leliwa – Kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowym Mieście Lubawskim,
    6) Małgorzata Wojnarowicz – Dyrektor Domu Dziecka w Pacółtowie,
    7) Marzena Przybylska – Kierownik Działu Medyczno – Opiekuńczo – Terapeutycznego w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie,
    8) Barbara Przeradzka-Martko – Dyrektor Zespołu Szkół im. C.K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim,
    9) Katarzyna Trzaskalska – Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku,
    10) Iwona Krajewska – Dyrektor Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim,

11) Dariusz Andrzejewski – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
12) Ludmiła Mroczkowska – Oficer Prasowy Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim,
13) Ewa Murawska-Czarnecka – Starszy pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
14) Anna Rzepniewska – Starszy specjalista ds. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
15) Karolina Zaleś – Samodzielny referent Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Podstawa prawna

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Opracowanie strategii wynika z zapisu ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2020r., poz. 1876) art. 19 ust. 1, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Na treść i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich min.:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 920),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 821),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 426 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz.1876),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1409 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 176),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492),

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 218, 956),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 2050),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 685),
- ustawa z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 111),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 808 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 256 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1057),
- ustawa z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. 2020r. poz. 1062).

II. Charakterystyka Powiatu Nowomiejskiego

1. Demografia

Powiat Nowomiejski jest jednym z najmniejszych w województwie warmińsko-mazurskim, zajmuje obszar 69,393 ha. i zamieszkuje w nim ponad 44 tys. mieszkańców w 101 miejscowościach. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie wynosi 64 osoby na km^2. Powiat istniał w latach 1948–1975 jako następca powiatu lubawskiego, został ponownie utworzony w 1999r. w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Nowe Miasto Lubawskie. Graniczy z powiatem iławskim, działdowskim, brodnickim i grudziądzkim.

Teren dzisiejszego Powiatu Nowomiejskiego zamieszkiwało przed przybyciem zakonu krzyżackiego plemię Sasinów. W XIV stuleciu głównym centrum administracyjnym była Lubawa, będąca siedzibą biskupów chełmińskich. Od 1466r. w granicach Królestwa Polskiego - aż do I rozbioru w 1772r. Na krótko - w latach 1807-1815 - obszar powiatu znajdował się w Księstwie Warszawskim. W 1818r. utworzono powiat z siedzibą w Lubawie, należący do rejencji kwidzyńskiej i prowincji Prusy Zachodnie. Lubawa pozostawała siedzibą powiatu aż do 1948r., kiedy to przeniesiono ją do Nowego Miasta Lubawskiego i zmieniono nazwę powiatu na nowomiejski. W 1950r. powiat został włączony do województwa olsztyńskiego. W 1975r. zlikwidowano powiaty, a obszar powiatu podzielono między województwa olsztyńskie i toruńskie. W 1999 roku odtworzono Powiat Nowomiejski.

W skład Powiatu Nowomiejskiego wchodzi pięć gmin (miejska Nowe Miasto Lubawskie oraz wiejskie: Biskupiec, Grodziczno, Kurzętnik, Nowe Miasto Lubawskie). Stolicą Powiatu Nowomiejskiego oraz siedzibą władz powiatowych jest Nowe Miasto Lubawskie.

Powiat leży na styku historycznych ziem: sasińskiej, pomezańskiej, chełmińskiej, lubawskiej i michałowskiej. Ze względu na bogatą przeszłość historyczną na jego obszarze znajduje się wiele obiektów zabytkowych: sakralne m.in. Bazylika św. Tomasza Apostoła w Nowym Mieście Lubawskim z XIII-XV wieku oraz zespoły dworskie, m.in. w Kurzętniku, Bratianie, Bielicach, Czachówkach i Łąkorku. Z architektury zachowały się ruiny gotyckiego zamku kapituły chełmińskiej w Kurzętniku z XIV wieku, pozostałości kościoła i klasztoru reformatów w Łąkach Bratiańskich oraz pozostałości bram i murów obronnych w Nowym Mieście Lubawskim. Przez teren powiatu przebiega Szlak Turystyczny Pętli Grunwaldzkiej łączący najważniejsze punkty na trasie związane z jedną z największych bitew, która odbyła się 15 lipca 1410 r.

Gospodarka Powiatu Nowomiejskiego reprezentowana jest przez rolnictwo oraz przemysł. Dominującą gałęzią przemysłu jest przemysł drzewny, głównie meblarski i wyrobów stolarskich, w tym galanterii drzewnej, stolarki budowlanej oraz tartaczny. Największe firmy tej branży to Szynaka Meble, ORiSTO, Jawor-Parkiet oraz DOORSY. Kolejną wyróżniającą się gałęzią przemysłu jest przemysł metalowy oraz związany z przetwarzaniem materiałów z tworzyw sztucznych reprezentowany przez firmę Expom, Lüttgens Polska.

Teren powiatu charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu: dominują tu pagórki, jeziora, rzeki i lasy. W granicach administracyjnych znajdują się częściowo dwa parki krajobrazowe Brodnicki i Welski, a także obszary chronionego krajobrazu i liczne rezerwaty przyrody. Przez powiat przepływa rzeka Drwęca, najdłuższy i największy prawy dopływ Wisły w północnej Polsce oraz rzeka Wel. Czyste środowisko i dziewicza przyroda były zachętą do tworzenia licznych gospodarstw agroturystycznych. Turyści mogą korzystać z wędkowania, żeglowania, kajakarstwa, jazdy konnej, wędrówek pieszych, jazdy rowerowej oraz skosztować lokalnych przysmaków regionalnych. W sezonie działają ośrodki wypoczynkowe w Rynku nad jeziorem Kiełpińskim, nad jeziorem Wielkie Partęczyny i w Ostaszewie nad jeziorem Hartowieckim. Latem organizowane są plenerowe imprezy kulturalne. Do najważniejszych z nich należą Dni Nowego Miasta Lubawskiego, Dni Kurzętnika, Święto Gęsi w Biskupcu, Powiatowe Święto Plonów, Jarmark Wielkanocny, Jarmark Bożonarodzeniowy oraz liczne koncerty, festyny i pikniki organizowane przez gminy. Unikatowe walory przyrodnicze sprawiają, że wypoczynek oferowany w Powiecie Nowomiejskim może zamienić się w prawdziwą przygodę, a to za sprawą największego w północnej Polsce ośrodka sportów zimowych Kurza Góra w Kurzętniku. Obiekt to raj dla zwolenników sportów zimowych, wyposażony w dwie trasy zjazdowe dla narciarzy i snowboardzistów, lodowisko oraz zimowy park rozrywki dla dzieci.

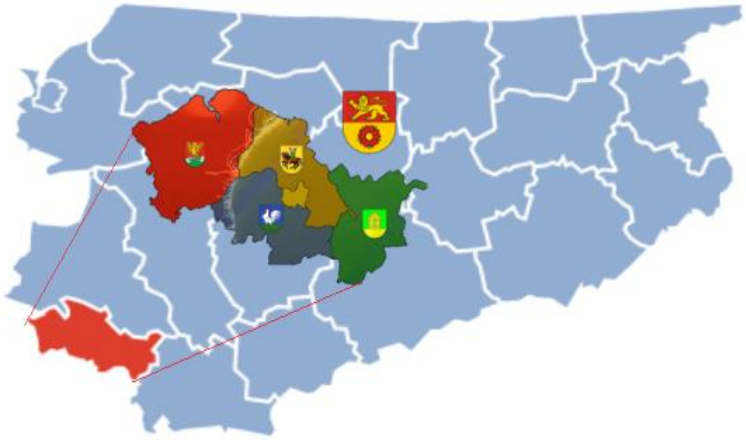

Rysunek 1: Powiat Nowomiejski na tle Województwa Warmińsko-Mazurskiego wraz z herbami przynależącymi do danej gminy.

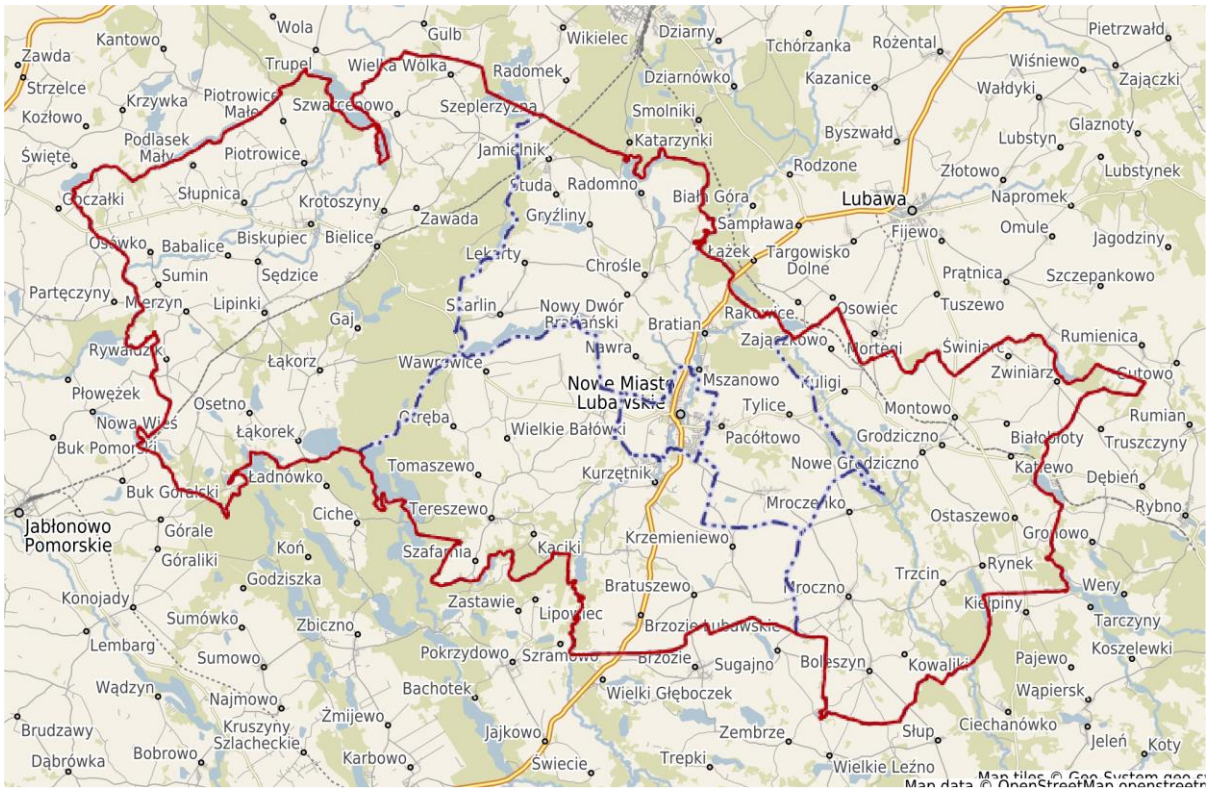

Rysunek 2: Powiat Nowomiejski wraz z przynależącymi do niego miejscowościami.

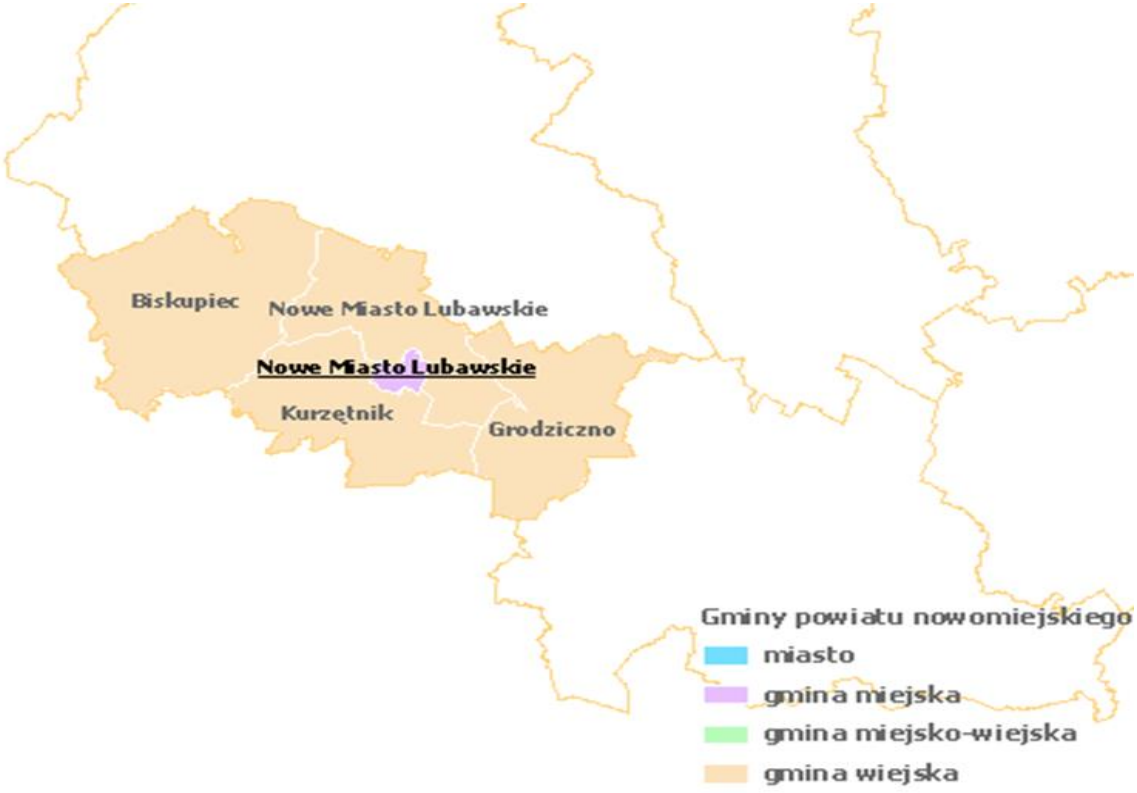

Rysunek 3: Powiat Nowomiejski z podziałem na gminy na tle Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

2. Zasoby instytucjonalne

Na terenie Powiatu Nowomiejskiego istnieje wiele instytucji wspomagających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Należą do nich między innymi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza - Dom Dziecka, Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji oraz Organizacje Pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej.

2.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim jest samodzielną jednostką organizacyjną i budżetową powiatu. Realizuje ustawowe cele i zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz zadania zlecone przez administrację rządową na podstawie odrębnych przepisów. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej i z zakresu administracji rządowej oraz zadania wynikające z innych ustaw.

1. Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy w szczególności:
    1) koordynowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz projektów po ich zatwierdzeniu przez organ powiatu,
    2) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,
    3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małymi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
    4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
    5) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,

6) umieszczanie skierowanych osób do domu pomocy społecznej,
7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia-interwencji kryzysowej,
8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
9) szkolenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
10) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników pomocy społecznej z terenu powiatu,
11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
13) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

2. Do zadań powiatu z zakresu administracji rządowej realizowanych przez PCPR należy w szczególności:
   1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
   2) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej statut uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
   3) podejmowanie innych działań przewidzianych w odrębnych ustawach.

3. Do zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy w szczególności:
   1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
   2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
   3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
   4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,
   5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych

szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,

6) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
7) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
8) przygotowanie rodziny na przyjęcie dziecka,
9) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
10) współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami oaz organizacjami społecznymi,
11) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
12) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
13) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny tych rodzin,
14) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
15) prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych oraz analizy kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
16) przygotowywanie sprawozdania z efektów pracy,
17) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
18) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych,
19) zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,

20) opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,

21) wyznaczenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

3a. Do zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w należy w szczególności:

1) wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych,
2) wydawanie skierowań do placówki opiekuńczo-wychowawczej,
3) pomoc dla osób usamodzielnianych, opuszczających po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalna placówkę opiekuńczo-terapeutyczną,
4) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
5) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia odpłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania własne i z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w szczególności:

1) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
2) współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
3) współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym, mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

5. Zadania w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

1) opracowanie i realizacja powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
   a) rehabilitacji społecznej,
   b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
   c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
3) opracowanie i przedstawienie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,

4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
5) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,
6) dofinansowanie:
   a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
   b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
   c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
   d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
   e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
   f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
   g) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

2.2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działa w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zespół realizuje zadania z administracji rządowej, dotyczące orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W ramach orzecznictwa o niepełnosprawności prowadzone jest postępowanie ustalające:

1. niepełnosprawność osób w wieku do 16 roku życia (w odniesieniu do dzieci niepełnosprawność nie jest kategorią stopniowalną),
2. stopień niepełnosprawności w stosunku do osób, które ukończyły 16 rok życia (znaczny, umiarkowany oraz lekki).

Szczegółowe zasady orzekania o niepełnosprawności regulują następujące przepisy:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

Orzeczenie wydane przez zespół służy do celów pozarentowych. Pozwala korzystać z następujących form pomocy bądź uprawnień:

1. korzystanie z ulg np. podatkowych, komunikacyjnych, zwolnienie z opłat radiowo – telewizyjnych,
2. w zakresie rehabilitacji społecznej np. możliwość uczestniczenia w terapii zajęciowej, dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
3. w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia – możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, możliwość korzystania ze szkoleń, podleganie przywilejom pracowniczym osób niepełnosprawnych,
4. w zakresie pomocy społecznej – możliwość korzystania z pomocy świadczonej lub organizowanej przez pomoc społeczną,
5. korzystanie z usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
6. uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego.

Przyznanie uprawnień bądź możliwości skorzystania z ww. form pomocy odbywa się na podstawie odrębnych przepisów. Przy ustalaniu stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę kryteria biologiczne (medyczne), społeczne oraz zawodowe. Realizowane postępowanie jest zespołowe oraz dwuinstancyjne. W skład zespołów orzekających wchodzą specjaliści z zakresu medycyny, psycholodzy, pedagodzy, doradcy zawodowi oraz pracownicy socjalni. Potwierdzeniem posiadania orzeczenia jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Legitymacja upoważnia do korzystania z ulg i uprawnień.

2.3. Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim jako urząd administracji samorządowej realizuje wspólnie z partnerami zadania na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób poszukujących pracy oraz na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy. Powyższe zadania Urząd realizuje w granicach wyznaczonych przez obowiązujące przepisy prawa, kierując się jednocześnie wytycznymi zawartymi w Strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 1409 ze zm.) do zadań Powiatowego Urzędu Pracy funkcjonującego w ramach samorządu powiatu, należy:

1. opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,

2. pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
4. udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
5. kierowanie bezrobotnych do realizatora działań aktywizacyjnych, któremu marszałek województwa zlecił wykonanie działań aktywizacyjnych,
6. realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy,
7. rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ustalanie profili pomocy dla bezrobotnych,
8. inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy,
9. inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,
10. opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia,
11. inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
12. współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy,
13. współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym,
14. przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia,
15. wydawanie decyzji o:
    1) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
    2) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,

3) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy,
4) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy,

16. realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji,
17. realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności przez:
    1) realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,
    2) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw,
    3) badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub postępowaniem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, w tym realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
18. organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy,
19. opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania,
20. realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
21. organizacja i realizowanie programów specjalnych, w tym realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy,
22. przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
23. współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych,
24. inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych.

2.4. Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej realizują zadania z zakresu pomocy społecznej. Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 1876) pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
2. pracy socjalnej,
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2.5. Placówka opiekuńczo – wychowawcza

Dom Dziecka w Pacółtowie zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom, które częściowo lub całkowicie zostały pozbawione opieki rodziców i nie zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej z różnych przyczyn. W placówce przebywają również osoby, które osiągnęły pełnoletność w czasie pobytu oraz na własny wniosek, za zgodą dyrektora, po spełnieniu odpowiednich warunków tj. kontynuowanie nauki, przygotowanie zawodowe. Placówka ma bardzo ważne zadanie w przygotowaniu wychowanków do samodzielnego życia i integracji społecznej. Wychowankowie na rok przed osiągnięciem pełnoletności wskazują opiekuna usamodzielnienia, który będzie pomagał w realizowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia. W programie wskazane są cele, zadania, rezultaty, które powinny być osiągnięte. Nadrzędnym celem jest przede wszystkim ukończenie szkoły i zdobycie zawodu.

2.6. Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Grodzicznie jest placówką świadczącą usługi dla 40 osób w podeszłym wieku oraz 14 przewlekle somatycznie chorych, łącznie dla 54 podopiecznych.

Dom Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu działalności bieżącej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, społeczne, religijne na poziomie obowiązującego standardu oraz umożliwia rozwój osobowości podopiecznych poprzez organizowanie życia codziennego mieszkańców.

Dom Pomocy Społecznej w Grodzicznie uwzględnia potrzebę aktywnego trybu życia, dostępu do kultury oraz podtrzymywania więzi rodzinnych, towarzyskich i kontaktów z lokalną społecznością. Celem działalności jest zapewnienie mieszkańcom warunków bezpiecznego i godnego życia, intymności, niezależności oraz umożliwienie rozwoju osobowości i w miarę możliwości ich samodzielności. Zasady funkcjonowania i organizacji Domu uwzględniają stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców, ich praw do intymnego i godnego życia, ochronę dóbr osobistych, możliwości zachowania samodzielności i wyboru przez podopiecznych stylu życia. Ponadto Dom Pomocy Społecznej świadczy podstawowe usługi zgodnie z obowiązującym standardem określonym przepisami prawa, w zakresie usług bytowych zapewniając:

1. miejsce zamieszkania o odpowiedniej powierzchni wyposażonej w niezbędne meble i sprzęt, sprzątanie w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie,
2. wyżywienie w ramach obowiązujących norm żywieniowych, z dostępnością podstawowych produktów żywnościowych przez całą dobę i możliwością wyboru zestawu posiłków, otrzymania posiłku dodatkowego i dietetycznego oraz spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym,
3. odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do pory roku i wymieniane w razie potrzeby, w przypadku braku możliwości zakupu przez mieszkańca,
4. osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty do higieny osobistej otrzymywane bądź wymieniane w miarę potrzeby w przypadku, gdy mieszkańcy nie są w stanie zapewnić ich sobie.

w zakresie usług opiekuńczych zapewniając:

1. udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
2. opiekę higieniczną,
3. pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby,
4. niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych mieszkańców,
5. kontakty z otoczeniem,

wspomagających, polegających na:

1. organizacji terapii zajęciowej w pracowniach terapii,
2. podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
3. możliwości korzystania przez mieszkańców z biblioteki oraz prasy codziennej,

4. organizacji świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwieniu udziału w imprezach kulturalnych i turystycznych oraz w rekreacji,
5. możliwości kontaktu z kapłanem i udziale w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
6. zapewnieniu warunków rozwoju samorządności mieszkańców,
7. stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktów z rodziną i środowiskiem,
8. wspieraniu działania na rzecz lokalnego środowiska,
9. pomocy w umożliwieniu podjęcia pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny,
10. działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości.

2.7. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Mieście Lubawskim jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, ośrodek jest domem pobytu dziennego. PŚDS w Nowym Mieście Lubawskim jest typem domu A/B. Dom jest powiatowym ośrodkiem wsparcia o zasięgu ponadgminnym przeznaczonym dla osób psychicznie chorych (Typ A) i uczestników z niepełnosprawnością intelektualną (Typ B). W PŚDS mogą przebywać również uczestnicy z niepełnosprawnościami sprzężonymi zgodnie z typem zakwalifikowania. Ośrodek jest przeznaczony dla 43 uczestników z terenu Powiatu Nowomiejskiego.

Zakres udzielanych świadczeń przez PŚDS w Nowym Mieście Lubawskim:

1. dom jest środowiskową formą wsparcia służącą utrzymaniu osoby psychicznie chorej oraz osoby z niepełnosprawnością intelektualną w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji,
2. zakres i poziom świadczeń realizowanych przez Dom jest dostosowany do indywidualnych potrzeb uczestników.
3. świadczenie usług, które obejmują w szczególności:
    1) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
    2) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, i innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury,
    3) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowania lekturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udziałem w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych,

4) trening umiejętności komunikacyjnych, w tym wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej stosowanie tendencji afiliatywnej (bliski dystans, dotyk, gestykulacja, kontakt wzrokowy oraz uśmiech),
5) poradnictwo psychologiczne,
6) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
7) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgodnienia i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
8) niezbędną opiekę,
9) terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację,
10) inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

4. Dom umożliwia uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywanie gorącego posiłku, przyznanego w ramach zadania własnego gminy lub w ramach treningu kulinarnego. Odpłatność miesięczną za usługi świadczone przez PŚDS, ustala Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim jako organ wydający decyzję kierującą. Odpłatność ustala się w oparciu o kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. PŚDS w Nowym Mieście Lubawskim prowadzi współpracę z rodziną uczestników przebywających w placówce, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne, wymianę doświadczeń, współpracę i wspieranie w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, edukację w zakresie problematyki niepełnosprawności. Ośrodek inicjuje tworzenie grup samopomocowych oraz może prowadzić spotkania i zajęcia w formie klubowej. Zajęcia prowadzone w formie klubowej są uregulowane odrębnym Zarządzeniem Kierownika Domu.

2.8. Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowym Mieście Lubawskim jest placówką pobytu dziennego. Obecnie w Warsztacie przebywa 46 uczestników z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności z terenu Powiatu Nowomiejskiego. Wspomaga proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. WTZ jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansową placówką, w której osoby niepełnosprawne, dzięki prowadzonej tam rehabilitacji, nabywają umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Podstawowym celem jest kompleksowa rehabilitacja zmierzająca do rozwoju jednostki, do poprawy jego zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej oraz przystosowania

i funkcjonowania społecznego, zawodowego. Ramowy plan działalności rehabilitacyjnej prowadzący do osiągnięcia ww. celów, oparty jest na indywidualnych programach rehabilitacji uwzględniających usprawniania na następujących płaszczyznach:

1. zaradności osobistej,
2. samodzielnego wypełniania ról,
3. komunikowania się,
4. uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
5. kondycji ruchowej i fizycznej,
6. kondycji psychicznej,
7. umiejętności niezbędnych we współżyciu i współpracy,
8. umiejętności i sprawności zawodowych,
9. psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy.

Zajęcia w Warsztacie Terapii Zajęciowej odbywają się codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7^{00} do 15^{30}. Dzienny wymiar czasu trwania zajęć dla każdego uczestnika Warsztatu wynosi 7 godzin. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych, zgodnie z programami i planami poszczególnych pracowni. Program rehabilitacji jest dopasowany do indywidualnych umiejętności i możliwości psychofizycznych uczestników. Terapia grupowa oraz indywidualna prowadzona jest w następujących formach:

1. zajęcia rewalidacyjne,
2. muzykoterapia,
3. psychoterapia,
4. rehabilitacja ruchowa,
5. terapia pracą.

W Warsztacie prosperują następujące pracownie terapii pracą:

1. pracownia gospodarstwa domowego,
2. pracownia krawiecko – hafciarska, w której znajdują się dwie grupy terapii:
    1) grupa krawiectwa
    2) grupa haftu
3. pracownia sztuk plastycznych obejmująca dwie grupy terapii:
    1) grupa plastyczna
    2) grupa plastyczno – wikliniarska
4. pracownia stolarsko – rzeźbiarska, w której są dwie grupy terapii
5. pracownia obsługi komputerów.

Przedmiotem działania Warsztatu Terapii Zajęciowej jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Placówka proponuje swym podopiecznym zajęcia rekreacyjne, aktywność artystyczną (arteterapię), zajęcia sportowe oraz ergoterapię, co ułatwia proces ich przystosowania się do życia w społeczeństwie. Placówka prowadzi celowe działania rehabilitacyjne, polisensoryczne o charakterze zajęć ciągłych stanowiących proces terapeutyczny prowadzący do usprawniania i kompensacji zaburzonych funkcji spowodowanych niepełnosprawnością. W stosunku do osób nie w pełni sprawnych terapia zajęciowa spełnia bardzo ważne zadania, którymi są:

1. regenerowanie sił fizycznych i psychicznych uczestników WTZ,
2. rozwijanie zainteresowań,
3. usprawnianie niezaburzonych funkcji psychicznych i fizycznych,
4. kompensowanie braków w rozwoju i niedoborze kontaktów emocjonalnych,
5. stwarzanie odpowiedniej atmosfery wzbudzającej poczucie bezpieczeństwa i zaufania,
6. korygowanie nieprawidłowości rozwojowych.

Informacja o uczestnikach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowym Mieście Lubawskim

Tabela 1: Liczba uczestników w przedziale wiekowym.

l.p.	wiek	ilość	%
1	do 20 lat	0	0
2	21-29	14	30
3	30-39	16	35
4	40-49	11	24
5	50 i wyżej	5	11
	Razem	**46**	**100**

Tabela 2: Uczestnicy według miejsca zamieszkania – gminy.

l.p.	gmina	liczba uczestników	%
1	Gmina Miejska Nowe Miasto Lub.	12	26
2	Urząd Gminy Nowe Miasto Lub. z siedzibą w Mszanowie	9	20
3	Urząd Gminy Kurzętnik	15	33
4	Urząd Gminy Biskupiec	8	17
5	Urząd Gminy Grodziczno	2	4
	Razem	**46**	**100**

Tabela 3: Uczestnicy według miejsca zamieszkania.

miejsce	liczba	%
miasto	12	26
wieś	34	74
Razem	**46**	**100**

Tabela 4: Uczestnicy według stopnia niepełnosprawności.

stopień niepełnosprawności	liczba uczestników		ogółem
	kobiety	mężczyźni	
znaczny	9	17	26
umiarkowany	15	5	20
Razem	**24**	**22**	**46**

Tabela 5: Rodzaj głównego schorzenia uczestników Warsztatu.

l.p.	rodzaj głównego schorzenia	liczba uczestników	%
1.	upośledzenie umysłowe	7	15
2.	choroby psychiczne	10	22
3.	choroby neurologiczne	13	28
4.	niepełnosprawność sprzężona	14	31
5.	inne	2	4
	RAZEM	**46**	**100**

2.9. Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim:

1. udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom od momentu urodzenia i młodzieży do zakończenia przez nią edukacji (w tym dzieciom i uczniom niepełnosprawnym),
2. udziela pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu (w tym uczniom niepełnosprawnym),
3. udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom i nauczycielom związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży (w tym dzieciom i uczniom niepełnosprawnym),
4. wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (w tym dzieciom i uczniom niepełnosprawnym).

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim realizuje następujące zadania:

1. diagnozowanie dzieci i młodzieży prowadzone w szczególności w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśniania mechanizmów ich funkcjonowania

w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu, czego efektem jest w szczególności: wydanie opinii, wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno–wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, objęcie dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno–pedagogiczną, wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami,

2. udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno–pedagogicznej, polegającej m.in. na:
   1) prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz wsparciu dla ich rodzin,
   2) udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
   3) udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.
3. Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, poprzez:
   1) udzielanie nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom pomocy w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym rozpoznawaniu ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I-III szkoły podstawowej, w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno–zawodowego, w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień uczniów,
   2) współpracę z przedszkolami, szkołami i placówkami w udzielaniu i organizowaniu przez przedszkola, szkoły i placówki pomocy psychologiczno–pedagogicznej oraz opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno–wychowawczych,
   3) współpracy, na pisemny wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki lub rodzica dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego, w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno–komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz

możliwości psychofizyczne dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego,

4) udzielaniu nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczym lub specjalistom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
5) podejmowaniu działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
6) prowadzeniu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli,
7) udzielaniu, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom.

4. Organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, polegającego na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości pracy przedszkola, szkoły lub placówki z uwzględnieniem:
   1) kierunków polityki oświatowej państwa ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty,
   2) wymagań stawianych wobec przedszkoli, szkół i placówek, których wypełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w procesie ewaluacji zewnętrznej,
   3) realizacji podstaw programowych,
   4) rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży oraz indywidualizacji procesu nauczania i wychowania,
   5) analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wyników egzaminów zewnętrznych,
   6) potrzeb zdiagnozowanych na podstawie analizy wyników i wniosków, o których mowa w pkt 5),
   7) innych potrzeb wskazanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę.

2.10. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe działające na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznych, w tym osób z niepełnosprawnością, rodziny, dzieci i młodzieży oraz osób starszych. W 2020r. na terenie Powiatu Nowomiejskiego funkcjonowało 131 organizacji pozarządowych. Są to stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, stowarzyszenia zwykłe, fundacje, uczniowskie kluby sportowe oraz stowarzyszenia kultury fizycznej nieprowadzące działalności gospodarczej.

W swoich celach statutowych organizacje realizują działania tj: podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, ochrony i promocji zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości; nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami, rozwoju turystyki, działań na rzecz integracji mieszkańców wsi, działań na rzecz promocji wsi.

Władze Powiatu Nowomiejskiego wspierają organizacje pozarządowe na wielu płaszczyznach: organizowane są szkolenia, spotkania z organizacjami pozarządowymi. Dla lepszej współpracy w Starostwie Powiatowym jest stanowisko Pełnomocnika Zarządu Powiatu ds. organizacji pozarządowych. Ponadto na terenie powiatu funkcjonuje Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Nowomiejskiego, z którą współpracuje Starostwo Powiatowe. Poza tym organizacje otrzymują dotacje na realizację różnego rodzaju działań, m.in. na działania dla osób niepełnosprawnych, osób starszych, dzieci i młodzieży, z zakresu zdrowia, promowania tradycji kulturowych, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ochrony zwierząt, turystyki i krajoznawstwa. Środki finansowe na dotacje dla organizacji pozarządowych zabezpieczane są w budżecie powiatu i przyznawane są w ramach konkursów ofert lub w trybie pozakonkursowym, na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu powiatu i obejmuje następujące obszary: bezrobocie, rodzina, dziecko i młodzież, uzależnienia i przemoc w rodzinie, bezdomność, starość, niepełnosprawność, kapitał społeczny i ludzki.

BEZROBOCIE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– systematyczny spadek poziomu oraz stopy bezrobocia – skuteczna realizacja programów rynku pracy – współpraca z samorządami gminnymi w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych – różnorodność form aktywizacji zawodowej bezrobotnych – współpraca lokalnych przedsiębiorców ze szkołami – pozyskiwanie dodatkowych środków na aktywizację bezrobotnych – wspomaganie powstawania oraz rozwoju przedsiębiorstw – bogata oferta miejsc pracy – ciągłe podnoszenie przez pracowników PUP kwalifikacji	– niski poziom średnich wynagrodzeń – słabo rozwinięta komunikacja publiczna – odpływ mieszkańców (migracja) – większy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych – bezrobocie wśród osób do 30 roku życia – niedostosowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb pracodawców – duży odsetek klientów pozostających w ewidencji PUP dla celów innych niż aktywizacja zawodowa – niedostosowane przepisy ustaw do aktualnej sytuacji na rynku pracy – zróżnicowanie gmin pod względem gospodarczym – występujące zjawisko „szarej strefy” – występowanie zjawiska bezrobocia ukrytego – sezonowość rynku pracy – duży udział umów cywilnoprawnych dotyczących zatrudnienia
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– nowelizacja ustaw dotyczących rynku pracy – możliwość pozyskiwania dodatkowych środków przez PUP – stymulowanie lokalnego rynku pracy środkami Funduszu Pracy – niższe składki ZUS dla rozpoczynających działalność gospodarczą	– wysokie koszty pracy – system edukacyjny zbyt wolno reaguje na zmiany zachodzące w obszarze rynku pracy – niekorzystne tendencje demograficzne (starzenie się społeczeństwa, migracje) – niski poziom aktywności zawodowej – ograniczanie środków Funduszu Pracy

– lokalny rozwój budownictwa wielorodzinnego – wzrost dostępności terenów inwestycyjnych – rosnąca aktywność organizacji pozarządowych – środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego wspierające kształcenie ustawiczne osób dorosłych – nowe atrakcje turystyczne – rozwój turystyki – duża aktywność mieszkańców powiatu w podejmowaniu własnej działalności gospodarczej – nowe szlaki komunikacyjne	– rozwój programów socjalnych, zwiększających pomoc socjalną kierowaną do osób bezrobotnych obniżających gotowość do podjęcia zatrudnienia – brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych lokalnych pracodawców – mała liczba ofert pracy dla kobiet i niepełnosprawnych – kolejny kryzys ekonomiczny o różnym podłożu – możliwość wystąpienia tak zwanego zjawiska wypychania z rynku pracy polskich pracowników w związku z powierzaniem pracy cudzoziemcom – godzenie się przez cudzoziemców na gorsze warunki zatrudnienia

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej – analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży – prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin – rozwój rodzinnej pieczy zastępczej – rozwijanie opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego – współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży – propagowanie idei wolontariatu – prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia – zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia – wprowadzenie programu 500+ i Dobry start – możliwość korzystania z pomocy specjalistów (psycholog, pedagog, prawnik, logopeda)	– brak oddziaływań terapeutycznych (brak terapeutów) – mała liczba mieszkań socjalnych w stosunku do istniejących potrzeb oraz brak mieszkań chronionych – zbyt mała liczba osób chętnych do pełnienia funkcji rodzica zastępczego – przemoc fizyczna i psychiczna w szkołach – nadmierne i niewłaściwe korzystanie z telefonu, tabletu, komputera – pomimo podjętych działań nieefektywna praca socjalna – niewielka liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – brak dostatecznego wsparcia dla dzieci usamodzielnianych, w tym brak w powiecie stosownych lokali – ograniczenie działań mające na celu zwiększenie dostępności opieki medycznej dla mieszkańców
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– zapewnienie opieki dzieci rodziców pracujących poprzez powstanie większej ilości żłobków – istnienie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin – możliwość kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadpodstawowym	– postępująca degradacja wartości rodziny – brak lokalu zastępczego i pomocy specjalistycznej dla rodziny w kryzysie – uzależnienie od Internetu, niewłaściwy sposób spędzania wolnego czasu – zagrożenie cyberprzemocą – brak dogłębnej analizy potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży

– istnienie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży – wolontariat wśród dzieci i młodzieży – wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców – współpraca z innymi powiatami w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – zawieranie porozumień z innymi powiatami w celu zapewnienia bezpiecznego schronienia	– niewystarczająca dostępność opieki medycznej – wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych – utrudnione warunki do prowadzenia pracy socjalnej – wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego – zjawisko migracji osób młodych, wykształconych do większych jednostek administracyjnych – brak miejsc, w których rodziny mogłyby spędzać czas – niechęć do podjęcia pracy z uwagi na wprowadzenie programu 500+ oraz Dobry start

UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych – funkcjonowanie Poradni alkoholowej – zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy prawnej i psychologicznej – duża różnorodność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień – diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży – prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży	– brak ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – sięganie po używki: alkohol, papierosy, dopalacze, narkotyki – utrudniony dostęp do specjalistów w zakresie leczenia uzależnień i zaburzeń (długi termin oczekiwania na konsultacje) – wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia asystenta rodziny, psychologa i terapeuty uzależnień – ograniczona liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– świadomość ofiar przemocy o możliwości skorzystania z pomocy prawnej i psychologicznej – rosnąca liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego i prawnego – zwiększająca się świadomość dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożenia uzależnieniami – funkcjonowanie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych – prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	– zagrożenie zdrowia i życia – niechęć do oferowanych form pomocy – obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej – niewystarczająca ilość kadry pracującej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie – wzrost liczby osób w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych – brak terapeutów – brak możliwości odizolowania sprawcy przemocy od rodziny

	– brak zainteresowania ze strony sprawcy i ofiar przemocy do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych – łatwa dostępność do używek – mała liczba chętnych do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych

BEZDOMNOŚĆ	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– zapobieganie bezdomności i prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych – informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy – zapewnianie osobom bezdomnym schronienia – podejmowanie działań mających na celu zwiększenie akceptacji społecznej osób bezdomnych	– brak noclegowni na terenie Powiatu Nowomiejskiego – niepełna diagnoza problemu bezdomności – ograniczone wsparcie dla osób wychodzących z bezdomności – ograniczone działania na rzecz reintegracji zawodowej osób bezdomnych – brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– posiadanie przez bezdomnych wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia – niebagatelizowanie problemu bezdomności – istnienie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych	– istnienie problemu bezdomności – ograniczone możliwości realizowania indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności – niski poziom społecznej akceptacji osób bezdomnych

STAROŚĆ	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– funkcjonowanie domu pomocy społecznej – kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej – funkcjonowanie domu dziennego pobytu – badanie liczebności osób starszych – informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy – inicjowanie powstawania grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób starszych – zapewnianie osobom starszym wsparcia w ramach małych form pomocy – inicjowanie spotkań dla osób starszych – prowadzenie działań mających na celu podniesienie poziomu życia osób starszych – prowadzenie wśród osób starszych działań prozdrowotnych – Kluby Seniora	– bariery architektoniczne – utrudniona dostępność w sferze życia codziennego i w odniesieniu do jednostek użyteczności publicznej

SZANSE	ZAGROŻENIA
– wydłużenie trwania życia – wystarczająca wiedza osób starszych o dostępnych formach pomocy – dobra dostępność domów pomocy społecznej z odpowiednim standardem usług – brak zjawiska marginalizacji problemów i potrzeb osób starszych – istnienie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych	– malejące zainteresowanie potrzebą zapewnienia opieki przez najbliższą rodzinę – wzrost liczby osób wymagających pomocy, zwiększenie liczby osób wymagających usług opiekuńczych – migracja osób młodych ze wsi do miasta i z małych miast do większych oraz wyjazd za granicę – wzrost liczby osób starszych – rosnąca liczba osób wymagających całodobowej opieki – nieodpowiednia do potrzeb osób starszych infrastruktura architektoniczna i techniczna – niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze w codziennym życiu

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– prowadzenie dziennych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych (Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy typu C) – funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej – działanie licznych organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych – akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych – duża liczba osób korzystających ze wsparcia – mnogość i różnorodność zadań finansowanych ze środków PFRON skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych – funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – prowadzenie działań mających na celu zwiększenie wśród mieszkańców Powiatu akceptacji osób niepełnosprawnych – wsparcie ze strony samorządów gminnych oraz Powiatu podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych – powstanie szkół specjalnych	– niewystarczające środki finansowe na kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych – bariery architektoniczne w obiektach użyteczności publicznej, mieszkalnych i otoczeniu zewnętrznym utrudniające funkcjonowanie – brak transportu środkami komunikacji publicznej dla osób z niepełnosprawnością – brak sali do prowadzenia zajęć terapii integracji sensorycznej – ograniczony dostęp do rehabilitacji leczniczej w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej – niski poziom świadomości społecznej dotyczący problematyki osób niepełnosprawnych – niska świadomość osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach – mała motywacja osób niepełnosprawnych do zmiany swojej sytuacji zawodowej i społecznej – długotrwałe bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych – brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych z powodu niedostosowania stanowisk pracy do ograniczeń osób niepełnosprawnych

	– negatywny stereotyp osoby niepełnosprawnej jako pracownika – duży odsetek osób niepełnosprawnych o niskim poziomie wykształcenia i brakiem kwalifikacji – problemy lokalowe do prowadzenia rehabilitacji leczniczej – problemy lokalowe instytucji i ośrodków wsparcia działających na rzecz osób niepełnosprawnych – brak mieszkania chronionego treningowego dla niepełnosprawnych usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej – brak zakładów pracy chronionej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej – niewystarczająca liczba podmiotów ekonomii społecznej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych poprzez wykorzystanie nowych środków i technik komunikowania – popularyzacja postrzegania osób niepełnosprawnych jako pełnoprawnych obywateli i wartościowych członków społeczeństwa – integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe – stworzenie warunków lokalowych do prowadzenia rehabilitacji leczniczej – poprawa warunków lokalowych w celu podwyższenia jakości świadczonych usług przez instytucje i ośrodki wsparcia – zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	– brak środków finansowych na pokrycie udziału własnego w realizacji wniosku o dofinansowanie – roszczeniowe nastawienie niepełnosprawnych świadczeniobiorców pomocy społecznej – niewystarczający dostęp do rehabilitacji skutkujący pogorszeniem stanu zdrowia – małe zainteresowanie ekonomią społeczną – niski status materialny osób z niepełnosprawnością

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
– funkcjonowanie na terenie powiatu jednostek pomocy społecznej – podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego – diagnozowanie problemów społecznych w powiecie – informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia	– niski poziom wiedzy i zrozumienia dla pomocy społecznej – niedostateczna współpraca i brak koordynacji między instytucjami pomocowymi – trudności w zatrudnieniu wykwalifikowanych pracowników socjalnych – nieodpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych – ograniczone działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej

– poprawianie jakości obsługi klientów pomocy społecznej – pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych – istnienie bazy danych o instytucjach wsparcia i organizacjach pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom – inicjowanie wolontariatu	– brak działań w celu przeciwdziałania negatywnym stereotypom postrzegania sektora pomocy społecznej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– dobrze wykwalifikowana kadra pomocy społecznej – posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej wiedzy o dostępnych formach wsparcia – posiadanie przez pracowników pomocy społecznej wiedzy na temat instytucji wsparcia i organizacji pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom – istnienie organizacji pozarządowych – udział przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działaniach pomocowych	– kryzys finansów publicznych – brak jednoznacznych przepisów – zawód pracownika socjalnego staje się zawodem deficytowym (brak specjalistów w tej dziedzinie) – zwiększająca się liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego – popadanie w rutynę i doznawanie syndromu wypalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej – niewystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w powiecie – niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej – niedofinansowany system pomocy społecznej – brak poprawy wizerunku sektora pomocy społecznej – niewystarczająca liczba wolontariuszy

IV. Diagnoza problemów

Diagnozowanie problemów społecznych jest podstawą każdego działania służącego rozwiązywaniu problemów ludzi, a co za tym idzie – lepszemu zaspokajaniu ich potrzeb i poprawie jakości ich życia.

Diagnoza problemów społecznych dotyczy zjawisk, które powodują, że istotne potrzeby społeczne nie mogą być zaspokajane. Wiedza, której dostarcza diagnoza, pozwala w sposób adekwatny do realiów zaplanować i zrealizować działania służące członkom społeczności lokalnej, a także optymalnie i efektywnie wykorzystać do tego posiadane zasoby finansowe, instytucjonalne, ludzkie. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisaniu takich zjawisk, które ograniczają zaspokajanie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia.

Diagnoza problemów społecznych bada trwałe ograniczenia w zaspokajaniu potrzeb społecznych dotyczące wielu osób w społeczności. Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego obejmowała kilkanaście zagadnień i pozwoliła wskazać poniżej przedstawione obszary problemowe.

Tabela 6: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na terenie Powiatu Nowomiejskiego w latach 2017-2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

	2017	**2018**	**2019**	**2020, stan na dzień 30.09.2020r.**
liczba złożonych wniosków - ogółem	1699	1766	1747	1111
liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności	181	191	172	136
liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, w tym:	1482	1531	1473	956
lekki stopień niepełnosprawności	377	365	354	262
umiarkowany stopień niepełnosprawności	562	651	682	405
znaczny stopień niepełnosprawności	459	443	437	259
liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej	333	408	353	151
liczba wydanych kart parkingowych	202	228	250	214

Jak wynika z powyższej tabeli liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności wzrosła w roku 2018 i była większa niż w roku 2017 o 67 wniosków, natomiast w roku 2019 liczba złożonych wniosków zmniejszyła się

w stosunku do roku 2018 o 19 wniosków. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności największa była w roku 2018 i wyniosła 191, natomiast najmniejsza była w roku 2019 i wyniosła 172. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2017 i 2019 była na porównywalnym poziomie, natomiast w roku 2018 liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności była największa. Najwięcej orzeczeń o lekkim i znacznym stopniu niepełnosprawności wydano w roku 2017, natomiast najmniej w roku 2019. Orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności najwięcej wydano w roku 2019, natomiast najmniej w roku 2017. Z tabeli wynika, że w roku 2017 wydano 333 legitymacje osoby niepełnosprawnej, w roku 2018 wydano takich legitymacji o 75 więcej niż w roku 2017, natomiast w roku 2019 wydano 353 legitymacje, czyli mniej o 55 niż w roku 2018. Liczba wydanych kart parkingowych w roku 2019 wynosiła 250 i w porównaniu do lat 2017 – 2018 jest to największa liczba wydanych kart parkingowych, w stosunku do roku 2017 więcej o 48 kart, natomiast w stosunku do roku 2018 więcej o 22 karty.

W roku 2020, stan na 30.09.2020r. liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia wyniosła 1111. W tym okresie wydano 136 orzeczeń o niepełnosprawności oraz 956 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Najwięcej wydano orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i było ich 405, natomiast najmniej orzeczeń wydano o znacznym stopniu niepełnosprawności - 259. Orzeczeń o lekkim stopniu niepełnosprawności wydano 262. Do dnia 30.09.2020r. wydano 151 legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz 214 karty parkingowe.

Tabela 7: Ilość przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w latach 2017-2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

cel dofinansowania	liczba osób niepełnosprawnych/umów 2017	liczba osób niepełnosprawnych/umów 2018	liczba osób niepełnosprawnych/umów 2019	razem	liczba osób niepełnosprawnych/umów rok 2020 - stan na 30.09.2020r.
likwidacja barier architektonicznych	7 ON	6 ON	4 ON	17	3
likwidacja barier technicznych	6 ON	12 ON	5 ON	23	7
likwidacja barier w komunikowaniu się	5 ON	4 ON	1 ON	10	4
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	484 ON	558 ON	473 ON	1.515	536
sprzęt rehabilitacyjny	16 ON	3 ON	8 ON	27	9
turnusy rehabilitacyjne	128 ON i 29 opiekunów	61 ON i 32 opiekunów	86 ON i 34 opiekunów	275 / 95 opiekunów	88
sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	204 ON	227 ON	237 ON	668	23

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2017 – 2019 najwięcej osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych, w roku 2017 dofinansowania na ww. cel otrzymały 484 osoby niepełnosprawne, w roku 2018 - 558 osób, a w roku 2019 - 473 osoby. Ogółem w latach 2017 – 2019 dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych otrzymało 1515 osób niepełnosprawnych, natomiast najmniej osób niepełnosprawnych – 10 otrzymało dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się. 668 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego najwięcej osób niepełnosprawnych otrzymało w roku 2017 (128 osób), w roku 2018 i 2019 liczba ta spadła. Do pozostałych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2017 – 2019 dofinansowanie otrzymało: do sprzętu rehabilitacyjnego 27 osób niepełnosprawnych, do likwidacji barier architektonicznych 17 osób niepełnosprawnych, do likwidacji barier w komunikowaniu się 10 osób niepełnosprawnych oraz do likwidacji barier technicznych 23 osoby niepełnosprawne.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. podobnie jak w latach 2017 – 2019 najwięcej osób otrzymało dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych, z tej pomocy skorzystało 536 osób niepełnosprawnych, następnie 88 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, 23 osoby skorzystały z zadania jakim jest sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych. 9 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, a 7 osób do likwidacji barier technicznych. Najmniej osób, bo 4 otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się oraz 3 osoby niepełnosprawne otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych.

Tabela 8: Kwota przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

cel dofinansowania	kwota 2017	kwota 2018	kwota 2019	razem	kwota rok 2020, stan na dzień 30.09.2020r.
likwidacja barier architektonicznych	85.294,51	66.660,31	43.661,71	195.616,53	28.037,29
likwidacja barier technicznych	10.675,70	22.542,41	10.305,20	43.523,31	17.758,40
likwidacja barier w komunikowaniu się	8.324,10	7.000,00	1.975,98	17.300,08	13.606,57
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	299.768,03	430.135,81	397.123,28	1.127.027,12	346.060,58
sprzęt rehabilitacyjny	13.902,33	6.122,24	11.081,76	31.106,33	10.988,94
turnusy rehabilitacyjne	172.355,00	109.228,00	150.080,00	431.663,00	143.405,00
sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	9.855,00	4.883,00	7.695,00	22.433,00	5.656,20

W latach 2017 – 2019 najwięcej środków finansowych wydatkowano na dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych - 1.127.027,12 zł, natomiast najmniej środków przeznaczono na likwidację barier w komunikowaniu się - 17.300,08 zł. 431.663,00 zł wydatkowano na turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Na likwidację barier architektonicznych wydatkowano 195.616,53 zł., na likwidację barier technicznych przeznaczono 43.523,31 zł. 31.106,33 zł. wydatkowano na sprzęt rehabilitacyjny, a 22.433,00 zł. na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. podobnie jak w latach 2017 – 2019 najwięcej środków wydatkowano na przedmioty ortopedyczne, kwota ta wyniosła 346.060,58 zł. Na drugim miejscu są turnusy rehabilitacyjne, na które przeznaczono kwotę w wysokości 143.405,00 zł, kolejnym zadaniem jest likwidacja barier architektonicznych, na które wydatkowano 28.037,29 zł. 17.758,40 przeznaczono na likwidację barier technicznych, a 13.606,57 zł na likwidację barier w komunikowaniu się. Na sprzęt rehabilitacyjny wydatkowano kwotę 10.988,94 zł. Najmniej środków wydatkowano na zadanie jakim jest sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych, jest to kwota 5.656,20 zł.

Tabela 9: Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020, stan na dzień 30.09.2020r.
liczba miejsc w domu pomocy społecznej	54	54	54	54
liczba osób umieszczonych	4	6	16	7
koszt utrzymania w DPS - miesięcznie	2.745	2.877	3.068	3.263

Dom Pomocy Społecznej w Grodzicznie jest placówką świadczącą usługi dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych. Jak wynika z powyższej tabeli liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie w latach 2017 – 2019 wynosiła 54. Liczba umieszczonych osób w przedmiotowym domu największa była w roku 2019 i wynosiła 16, natomiast najmniej osób umieszczono w roku 2017 – 4 osoby. Koszt utrzymania jednego mieszkańca wzrastał, w roku 2018 był większy o 132,00 zł od roku 2017, natomiast w roku 2019 koszt utrzymania był większy o 191,00 zł w stosunku do roku 2018. Z danych zawartych w tabeli wynika, że wzrasta zapotrzebowanie na umieszczenie osób w domu pomocy społecznej wymagających całodobowej opieki, której nie jest w stanie zapewnić rodzina lub z różnych względów takiej opieki nie chce zapewnić. W związku ze wzrostem kosztu utrzymania jednego mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie, wzrasta też odpłatność przez osoby tam przebywające oraz gminy, które zobowiązane są do pokrywania kosztów za pobyt w Domu Pomocy Społecznej za osoby pochodzące z danej gminy.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie nie uległa zmianie i wynosiła 54, umieszczono 7 osób, a koszt utrzymania wynosił 3.263,00 zł.

Tabela 10: Liczba rodzin zastępczych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

rodzaj rodziny zastępczej	2017	2018	2019	rok 2020, stan na dzień 30.09.2020r.
rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	29	33	32	30
rodziny zastępcze niezawodowe	14	11	12	12
rodziny zastępcze zawodowe	0	0	0	0
rodzinny dom dziecka	1	1	1	1
razem:	**44**	**45**	**45**	**43**

Piecza zastępcza jest sprawowana w formie: rodzinnej lub instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna; rodzinny dom dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności: traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań, zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne, zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka, umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza: zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Objęcie dziecka pieczą zastępczą następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się.

Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Nowomiejskiego w latach 2017 – 2019 była bardzo zbliżona, w roku 2017 rodzin zastępczych było 44, w tym 1 rodzinny dom dziecka, natomiast w roku 2018 i 2019 było 45 rodzin zastępczych, w tym 1 rodzinny dom dziecka. Jak można zauważyć większą liczbę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione w stosunku do rodzin zastępczych niezawodowych.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. ogółem były 43 rodziny, w tym 30 rodzin zastępczych spokrewnionych, 12 rodzin niezawodowych oraz 1 rodzinny dom dziecka.

Tabela 11: Liczba rodzin zastępczych powstałych i rozwiązanych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

	2017	**2018**	**2019**	**rok 2020, stan na dzień 30.09.2020r.**
liczba rodzin-ogółem	9	8	11	9
liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	1	3	4	6
liczba nowych rodzin	8	5	7	3

Jak wynika z danych zawartych w tabeli najwięcej rodzin zastępczych powstało w roku 2017 było ich 8, natomiast najmniej w roku 2018 i było ich 5. Liczba rodzin zastępczych, które rozwiązano wzrastała z roku na rok, i tak w roku 2017 rozwiązano 1 rodzinę zastępczą, w roku 2018 rozwiązano 3 rodziny zastępcze, a w roku 2019 rozwiązano 4 rodziny zastępcze.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. rozwiązano 6 rodzin zastępczych, a powstały 3 nowe rodziny zastępcze.

Tabela 12: Liczba dzieci z terenu Powiatu Nowomiejskiego umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

rodzaj placówki	**2017**	**2018**	**2019**	**2020, stan na dzień 30.09.2020r.**
placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego	27	23	26	19

Na terenie Powiatu Nowomiejskiego funkcjonuje 1 placówka opiekuńczo – wychowawcza tj. Dom Dziecka w Pacółtowie. Jest to placówka typu socjalizacyjnego, w latach 2017 – 2019 przeznaczona była dla 30 wychowanków. W roku 2017 umieszczonych było 27 wychowanków, w roku 2018 było ich o 4 mniej, czyli 23. Natomiast w roku 2019 nastąpił wzrost do 26

wychowanków. W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. w placówce opiekuńczo – wychowawczej, tj. w Domu Dziecka w Pacółtowie umieszczonych było 19 wychowanków.

Tabela 13: Ilość usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, którym przyznano świadczenia w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

typ świadczenia	2017	2018	2019	2020, stan na dzień 30.09.2020r.
kontynuowanie nauki	0	1	1	0
zagospodarowanie	3	1	1	0
usamodzielnienie	2	2	1	1

Tabela 14: Ilość usamodzielnianych wychowanków placówki, którym przyznano świadczenia w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

typ świadczenia	2017	2018	2019	2020, stan na dzień 30.09.2020r.
kontynuowanie nauki	2	1	0	0
zagospodarowanie	1	1	2	0
usamodzielnienie	4	0	1	1

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną lub roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo- -terapeutyczną.

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas trwania nauki, nie dłużej niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 r.ż, natomiast pomoc na zagospodarowanie i usamodzielnienie wypłaca się nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 r.ż. Wysokość pomocy na usamodzielnienie uzależniona jest od okresu przebywania w pieczy zastępczej oraz typu rodziny zastępczej.

Jak wynika z powyższych tabel pomoc na kontynuowanie nauki osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinę zastępczą w roku 2018 oraz 2019 przyznano 1 osobie, natomiast w roku 2017 nie przyznano takiej pomocy.

W przypadku wychowanków opuszczających placówkę opiekuńczo – wychowawczą świadczenia na kontynuowanie nauki w roku 2017 udzielono 2 osobom usamodzielnianym w roku 2018 - 1 osobie, natomiast w roku 2019 nie udzielono takiej pomocy.

Pomoc na zagospodarowanie w roku 2017 uzyskały 3 osoby usamodzielniane opuszczające rodzinę zastępczą, natomiast w roku 2018 oraz 2019 przyznano 1 takie świadczenie.

Wśród wychowanków placówki opiekuńczo–wychowawczej, pomoc na zagospodarowanie w roku 2017 oraz 2018 uzyskał 1 wychowanek, natomiast w roku 2019 pomoc uzyskały 2 osoby usamodzielniane.

W oparciu o dane przedstawione w powyższych tabelach wynika, że w roku 2017 oraz 2018 pomoc na usamodzielnienie uzyskało 2 wychowanków rodziny zastępczej, a w roku 2019 pomoc uzyskała 1 osoba.

W przypadku wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej pomoc na usamodzielnienie w roku 2017 uzyskało 4 wychowanków, w roku 2018 nikt nie otrzymał powyższej pomocy, natomiast w roku 2019 - 1 wychowanek placówki opiekuńczo – wychowawczej uzyskał pomoc na usamodzielnienie.

Łącznie w latach 2017 – 2019 przyznano 12 świadczeń dla osób usamodzielnianych opuszczających rodzinę zastępczą oraz 12 świadczeń dla osób usamodzielnianych opuszczających placówkę opiekuńczo- wychowawczą.

Mała ilość przyznanych świadczeń na kontynuowanie nauki, wynika z faktu, iż wychowankowie mogą pozostać w pieczy zastępczej do 25 r.ż, jeśli się uczą, natomiast nieduża liczba przyznanych świadczeń na zagospodarowanie i usamodzielnienie wynika z ograniczeń zawartych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z której wynika, że barierą do przyznania ww. świadczeń jest dochód osoby usamodzielnianej, który nie może przekroczyć 1200,00 zł. na osobę w rodzinie.

W roku 2020 stan na dzień 30.09.2020r. pomoc na usamodzielnienie przyznano 1 wychowankowi rodziny zastępczej oraz 1 wychowankowi placówki. Pomocy na kontynuowanie nauki i zagospodarowanie nie przyznano.

Bezrobocie w Powiecie Nowomiejskim

Bezrobocie jest zjawiskiem negatywnym i niesie za sobą szereg skutków ekonomicznych, społecznych i psychologicznych. Do najważniejszych skutków ekonomicznych można zaliczyć: zmniejszenie wpływów do budżetu państwa, obniżenie dochodów w gospodarstwach domowych, zwiększenie wydatków z budżetu państwa na zasiłki socjalne dla bezrobotnych, utrzymanie

urzędów pośrednictwa pracy i walkę z bezrobociem, czy pogłębianie się deficytu budżetowego na skutek znacznych wydatków państwa na cele związane z bezrobociem.

Bezrobocie, zwłaszcza długoterminowe, wywołuje także szereg konsekwencji społecznych, takich jak: poczucie wykluczenia ze społeczeństwa, odczuwane zarówno przez bezrobotnego, jak i jego rodzinę, utrata dotychczasowej pozycji społecznej, konflikty w rodzinie, niekiedy prowadzące do rozstań, a nawet rozwodów, patologie społeczne, takie jak: alkoholizm, narkomania, przestępczość, obniżony standard życia, prowadzący niekiedy do biedy i ubóstwa, jak również emigracja zarobkowa, która także może negatywnie wpływać na więzi rodzinne i skutkować rozpadem małżeństw. Występowanie psychologicznych skutków bezrobocia uzależnione jest od wielu indywidualnych czynników, m.in. od płci, wieku osoby bezrobotnej, czasu pozostawania bez pracy, postaw wobec pracy, a także od wsparcia ze strony rodziny.

Do psychologicznych skutków bezrobocia możemy wymienić min.: depresję, stres, skłonność osób bezrobotnych do myśli samobójczych i samobójstw, utrata poczucia własnej wartości, uważanie się za gorszego od innych, w najgorszym przypadku pogodzenie się ze swoim losem, jako osoby bezrobotnej i niechęć do poszukiwania pracy.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim wynika, że największa liczba osób bezrobotnych w Powiacie Nowomiejskim była w roku 2017i wynosiła 1342 osób. Na koniec roku 2019 liczba ta wynosiła 1243. Niepokojącym zjawiskiem jest występowanie bezrobocia wśród osób do 30 r.ż. Dane dotyczące bezrobocia w Powiecie Nowomiejskim przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15: Stan bezrobocia w Powiecie Nowomiejskim w latach – 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

typ bezrobocia	2017	2018	2019	2020, stan na dzień 30.09.2020r.
bezrobotni ogółem, w tym:	1342	1295	1243	1433
kobiety, w tym:	880	866	810	879
do 30 r.ż.	348	357	321	510
mężczyźni, w tym:	462	429	433	554
do 30 r.ż.	103	121	112	171

Tabela 16: Populacja Powiatu Nowomiejskiego w latach 2017 – 2019.

populacja	2017	2018	2019
ogółem	44.104	43.997	43.822
kobiety	22.173	22.090	21.968
mężczyźni	21.931	21.907	21.854

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. liczba bezrobotnych ogółem wyniosła 1433 osoby. Liczba kobiet bezrobotnych wynosiła 879, w tym 510 to kobiety do 30 r.ż. Liczba mężczyzn bezrobotnych wynosiła 554, w tym 171 to mężczyźni do 30 r.ż.

Informacje przedstawione w tabeli pochodzą z danych statystycznych GUS. Jak wynika z tabeli liczba mieszkańców Powiatu Nowomiejskiego z roku na rok spada, dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn. Liczba kobiet w stosunku do mężczyzn w roku 2017 była większa o 242, w roku 2018 o 183, natomiast w roku 2019 o 114. Ogółem liczba populacji w roku 2019 jest mniejsza o 175 do roku 2018, natomiast w roku 2018 liczba ludności była mniejsza o 107 w stosunku do roku 2017. Spadek liczby kobiet i mężczyzn może przyczynić się do tego, że liczba ludności dalej będzie spadać, w skutek tego zmniejszy się dzietność, a wzrośnie liczba osób starszych. Jest to duże zagrożenie dla naszego powiatu, jak również dla całego społeczeństwa.

Tabela 17: Populacja według wieku poprodukcyjnego w latach 2017 – 2019.

populacja	2017	2018	2019
ogółem	9.081	9.307	9.503
kobiety	3.904	4.014	4.104
mężczyźni	5.177	5.293	5.399

Dane zawarte w tabeli pochodzą z GUS. Na podstawie danych wynika, że od roku 2017 do roku 2019 można zauważyć wzrost populacji w wieku poprodukcyjnym. Wzrost ten zauważalny jest zarówno u kobiet jak i u mężczyzn. Ogólnie wzrost w roku 2019 w stosunku do roku 2018 wyniósł 196, a w roku 2018 w stosunku do roku 2017 wyniósł 226. W oparciu o dane zawarte w tabeli można stwierdzić, że więcej jest mężczyzn w wieku poprodukcyjnym niż kobiet. W roku 2017 mężczyzn w wieku poprodukcyjnym było więcej niż kobiet o 1273, w roku 2018 mężczyzn było więcej niż kobiet o 1279, natomiast w roku 2019 mężczyzn było więcej niż kobiet o 1295. W ciągu 3 lat różnica między mężczyznami w wieku poprodukcyjnym, a kobietami w wieku poprodukcyjnym utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie. Wzrost populacji w wieku poprodukcyjnym jest zagrożeniem dla Powiatu Nowomiejskiego, gdyż świadczy to o tym, iż społeczeństwo staje się coraz starsze.

Tabela 18: Ilość sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

2017	
liczba założonych niebieskich kart	266
liczba sprawców przemocy	266
w tym kobiety:	21
mężczyźni	244
liczba dotkniętych przemocą	305
w tym kobiety:	232
mężczyźni	59

2018	
liczba założonych niebieskich kart	248
liczba sprawców przemocy	249
w tym kobiety:	12
mężczyźni	235
liczba dotkniętych przemocą	275
w tym kobiety:	223
mężczyźni	33
2019	
liczba założonych niebieskich kart	213
liczba sprawców przemocy	214
w tym kobiety:	12
mężczyźni	202
liczba dotkniętych przemocą	238
w tym kobiety:	188
mężczyźni	40
2020, stan na dzień 30.09.2020r.	
liczba założonych Niebieskich Kart	154
liczba sprawców przemocy	154
w tym kobiety:	15
mężczyźni	138
nieletni	1
liczba dotkniętych przemocą	173
w tym kobiety:	130
mężczyźni	27

Powyższa tabela przedstawia liczbę założonych Niebieskich Kart. Jak wynika z tabeli, najwięcej Niebieskich Kart założono w roku 2017, było ich 266, natomiast najmniej założonych Kart było w roku 2019 i było ich 213. Większą liczbę sprawców przemocy stanowią mężczyźni. W roku 2017 było ich 244, w roku 2018 – 235, a w roku 2019 – 202. Liczba kobiet jako sprawców przemocy w roku 2017 wynosiła 21, w roku 2018 i 2019 – 12. Większą liczbę osób dotkniętych przemocą stanowią kobiety, w roku 2017 było ich 232, w roku 2018 – 223, natomiast w roku 2019 – 188. Wśród mężczyzn jako dotkniętych przemocą największą liczbę zanotowano w roku 2017 i było ich 59, natomiast najmniejszą liczbę zanotowano w roku 2018 – 33, w roku 2019 było ich 40.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. założono 154 Niebieskie Karty. Liczba sprawców przemocy wyniosła 154, w tym 15 dotyczyło kobiet, a 138 mężczyzn oraz 1 dotyczyła nieletniego. Liczba osób dotkniętych przemocą wyniosła 173, w tym 130 kobiet i 27 mężczyzn.

Tabela 19: Powody przyznawania pomocy w gminach powiatu w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r.

powód przyznania pomocy, zgodnie z art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	**2017 liczba rodzin**	**2018 liczba rodzin**	**2019 liczba rodzin**	**razem lata 2017 - 2019**	**2020, stan na dzień 30.09.2020r. liczba rodzin**
ubóstwo	1.281	1.072	908	3.261	828
sieroctwo	0	0	0	0	0
bezdomność	31	27	22	80	15
potrzeba ochrony macierzyństwa	457	446	415	1.318	286
w tym: wielodzietność	261	253	245	759	296
bezrobocie	869	759	619	2.247	523
niepełnosprawność	870	811	728	2.409	626
długotrwała lub ciężka choroba	723	767	720	2.210	671
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:	174	165	624	963	169
- rodziny niepełne	88	70	72	230	95
- rodziny wielodzietne	39	45	43	127	41
przemoc w rodzinie	91	89	110	290	41
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0
alkoholizm	130	104	99	333	67
narkomania	3	4	2	9	1

trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	18	12	46	12
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą luz zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	10	11	8	29	6
sytuacja kryzysowa	74	68	64	206	42
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	4	2	6	0

Jak wynika z powyższej tabeli największa liczba rodzin w latach 2017 – 2019 otrzymała pomoc z tytułu ubóstwa było to 3261 rodzin, jak można zauważyć w roku 2019 liczba rodzin nieznacznie spadła w stosunku do roku 2018. Następnymi powodami przyznania pomocy były: niepełnosprawność – 2409 rodzin, bezrobocie – 2247 rodzin oraz długotrwała lub ciężka choroba – 2210 rodzin. 1318 rodzinom przyznano pomoc na potrzebę ochrony macierzyństwa, a 963 rodzinom udzielono pomocy z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Z powodu alkoholizmu pomoc przyznano 333 rodzinom, a z powodu przemocy pomocy udzielono 290 rodzinom. 206 rodzin otrzymało wsparcie z powodu sytuacji kryzysowej, natomiast 80 rodzin zostało objętych wsparciem z powodu bezdomności. Z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego pomoc uzyskało 46 rodzin, a 29 rodzin skorzystało ze wsparcia z powodu zdarzenia losowego. 9 rodzin otrzymało pomoc z powodu narkomanii, natomiast 6 rodzin z powodu klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. wynika, że podobnie jak w latach 2017 – 2019 największa liczba rodzin uzyskała pomoc z powodu ubóstwa, było to 828 rodzin, kolejnym powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, pomoc tę uzyskało 671 rodzin. 626 rodzinom udzielono pomocy z powodu niepełnosprawności. Z powodu bezrobocia pomoc otrzymały 523 rodziny. 286 rodzin otrzymało pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, a 169 rodzin z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Kolejnym powodem przyznania pomocy był alkoholizm, z tego wsparcia skorzystało 67 rodzin, następnym powodem otrzymania pomocy była sytuacja kryzysowa, pomoc tę otrzymały 42 rodziny. 41 rodzin uzyskało pomoc z powodu przemocy w rodzinie a 12 osób z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Najmniej rodzin uzyskało wsparcie z powodu zdarzenia losowego, było ich 6 oraz z powodu narkomani – była to 1 rodzina.

Zmiany demograficzne, problem starzenia się ludności

Starzenie się ludzi to naturalny proces biologiczny. W ostatnich latach dużo mówi się o starości, aktywnym starzeniu i koniecznych zmianach w obszarze społeczno–gospodarczym. To właśnie procesy starzenia się ludności stanowią i stanowić będą jedno z najważniejszych wyzwań, które będą warunkować rozwój miast i wsi. Liczba osób starszych wzrasta. Jest to skutek wydłużania się trwania ludzkiego życia, postępu cywilizacyjnego i poprawy jakości życia. Z kolei maleje liczba dzieci pojawiających się na świecie. Zmienił się model rodziny, młodzi ludzie później decydują się na to, by zostać rodzicami.

Proces starzenia ludności niesie za sobą wiele zadań, których realizacją jest obciążone całe społeczeństwo. Są to zadania związane ze wzrostem deficytu systemu emerytur,

podniesieniem kosztów wynikających z opieki zdrowotnej oraz opieki nad osobami starszymi. W konsekwencji środki, które mogłyby zostać przesunięte na zwiększenie nakładów na badania i rozwój, rozwój przedsiębiorstw, nowych sektorów gospodarki, mogą spowodować spowolnienie wzrostu gospodarczego. Konsekwencją gospodarczą spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym, a tym samym zwiększenia osób starszych jest redukcja wolnych zasobów pracy, które mogłyby zostać wykorzystane przez przedsiębiorstwo w celu zwiększenia rozmiarów wartości produkcji. Kryzys demograficzny doprowadził do obniżenia tempa wzrostu gospodarczego, a wydłużenie wieku emerytalnego oraz zwiększenie aktywności zawodowej osób w wieku 65+ nie będzie w stanie zlikwidować negatywnego wpływu na rozwój naszej gospodarki. Starzenie się społeczeństwa to najważniejszy i najtrudniejszy problem o charakterze społeczno-ekonomicznym współczesnej Polski. Zwiększenie liczby osób starszych w strukturze ludności oznacza wzrost obciążenia ekonomicznego państwa. W ramach zmieniającej się sytuacji demograficznej obowiązkiem państwa jest sprostanie wyzwaniom, jakie stoją przed społeczeństwem, a są związane ze zmianami demograficznymi. W Powiecie Nowomiejskim liczba mieszkańców spada, skutkiem czego będzie spadek liczby dzietności, a wzrost osób starszych. W związku ze wzrostem osób starszych należy zapewnić tej grupie społecznej odpowiednie usługi opiekuńcze i alternatywne formy spędzania wolnego czasu.

Niepełnosprawność

Jednym z najbardziej niepokojących problemów społecznych ostatnich lat jest wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami. Liczba ta systematycznie rośnie. Wiąże się to w głównej mierze z wydłużeniem średniej długości życia, które niesie za sobą pogorszenie sprawności fizycznej i psychicznej, częstym występowaniem chorób przewlekłych (choroby serca, cukrzyca, nowotwory itp.), jak również zwiększoną liczbą wypadków drogowych i klęsk żywiołowych. Jednak problem niepełnosprawności dotyka również osoby w młodym wieku, a nawet dzieci, spowodowanej wadami wrodzonymi i wypadkami. Bez względu na przyczynę, niepełnosprawność jest ważnym problemem społecznym.

Według Światowego Raportu o Niepełnosprawności, opracowanego przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) w partnerstwie z Bankiem Światowym, na świecie żyje ponad miliard osób z niepełnosprawnością, co stanowi 15% populacji świata.

Omawiając zagadnienie niepełnosprawności należy przede wszystkim zdefiniować to pojęcie. Nie jest to jednak łatwe, ponieważ niepełnosprawność jest zjawiskiem wielopłaszczyznowym, gdzie obok wymiaru zdrowotnego należy uwzględnić kontekst społeczny i psychologiczny zjawiska.

Osoby z niepełnosprawnością to grupa wewnętrznie bardzo zróżnicowana pod wieloma względami, m.in.: stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wykształcenia, wieku, płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Niepełnosprawność może mieć charakter wrodzony lub nabyty.

Niepełnosprawność organizmu powoduje określone konsekwencje dla funkcjonowania człowieka w sytuacjach życia codziennego, zawodowego i społecznego. Mogą one przyjąć formę utrudnienia, ograniczenia lub uniemożliwienia funkcjonowania na poziomie uważanym za normalny dla człowieka.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność w sposób formalny. Na podstawie art. 2 pkt 10 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Zgodnie z art. 1 ustawy o rehabilitacji (…) osobą niepełnosprawną jest osoba, której niepełnosprawność została potwierdzona na podstawie: zakwalifikowania przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki), całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy wynikającej z odrębnych przepisów, orzeczenia o niepełnosprawności wydanego przed ukończeniem 16. roku życia.

Taka konstrukcja ustawowa omawianej definicji oparta jest na tzw. niepełnosprawności prawnej i wymaga dla swojej ważności zaistnienia trzech przesłanek: niepełnosprawności faktycznej, potwierdzenia przez specjalistów niepełnosprawności danej osoby, wydania orzeczenia określonego rodzaju przez uprawniony do tego organ. Definicja osoby niepełnosprawnej zawarta w omawianej ustawie akcentuje przede wszystkim formalny aspekt niepełnosprawności, bez zaistnienia którego osoba faktycznie niepełnosprawna za taką nie może zostać uznana.

Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny 12,2% populacji naszego kraju dotknięte jest niepełnosprawnością. Zgodnie z klasyfikacją GUS zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne prawnie tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
2. osoby niepełnosprawne tylko biologicznie tj. takie, które nie posiadają, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności.

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych jest ważnym zadaniem powiatu. Należy stworzyć takie warunki, aby niepełnosprawność nie skutkowała izolacją i biernością, zarówno w sferze społecznej jak i zawodowej.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Ustawy kompetencyjne nakładają na organy administracji rządowej i samorządowej określone obowiązki w celu realizacji tych praw. Jednym z takich aktów prawnych jest Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 r. W ramach ww. ustawy podmioty te winny zapewnić dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier. W myśl ustawy osobą ze szczególnymi potrzebami jest osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Minimalne wymagania w zakresie dostępności obejmują zapewnienie w instytucjach publicznych:

1. dostępności architektonicznej:
    1) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
    2) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
    3) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
    4) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
    5) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób,
2. dostępności cyfrowej - wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
3. dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
    1) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, w języku migowym i innych środkach komunikowania się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,

2) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
3) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
4) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Spełnienie ww. wymagań ma na celu poprawę warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, narażonych na marginalizację lub dyskryminację ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby. Rozwiązania przewidziane w ustawie realizują zapisy Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, zobowiązujące do zapewnienia takim osobom praw na równi z innymi obywatelami.

Rodzina, sytuacja dziecka

Rodzina jest istotnym czynnikiem rozwoju psychicznego dziecka, stanowi pierwotne, najważniejsze i najsilniej oddziałujące środowisko naturalne, które odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu procesów psychicznych dzieci. Rodzina powinna zapewnić dziecku harmonijny rozwój funkcji psychicznych, realizując potrzebę bezpieczeństwa, miłości, szacunku, akceptacji i więzi. Niestety rodzina jest dziś przestrzenią przejawiania się sprzeczności i zjawisk, co stawia ją przed wieloma wyzwaniami, zmuszając i mobilizując ją do poszukiwania nowych sposobów radzenia sobie z nimi. Wśród wielu zewnętrznych czynników zagrażającym rodzinie, na pierwszy plan, wysuwa się bezrobocie i ubożenie społeczeństwa. W rezultacie za tym idzie narastanie konfliktów wśród najbliższych, nerwowość, uzależnienia, zniechęcenie do życia i podejmowanie walki o poprawę bytu, czy pogorszenie stosunków w rodzinie. Brak zatrudnienia wpływa destrukcyjnie na wspólne funkcjonowanie bliskich sobie osób i w niektórych przypadkach zniechęca młodzież do nauki i zdobywania zawodu. W obecnych czasach to dobra materialne wyznaczają szczęście i uznanie społeczne, aby zaistnieć trzeba posiadać markowe ubrania, wysokiej klasy sprzęt, drogie modne gadżety i wysokie kieszonkowe. W przypadku, gdy brakuje pieniędzy na podstawowe potrzeby rodzic nie jest w stanie sprostać wymaganiom swoich dzieci. Rodzi to wiele konfliktów pomiędzy rodzicami, a dziećmi, jak również między matką, a ojcem. Kolejnym zagrożeniem rodziny jest alkoholizm, który może być spowodowany ubóstwem materialnym, ciasnotą mieszkaniową, złym stanem zdrowia członków rodziny, brak kwalifikacji zawodowych. Zagrożeniem wśród

dzieci i młodzieży jest cyberprzemoc oraz brak bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych. Na sytuację dziecka w powiecie mają również wpływ problemy związane z przemocą, brak alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
Zabezpieczenie dziecka w sytuacji, kiedy musi opuścić swoją biologiczną rodzinę jest ważnym priorytetem w podejmowanych działaniach przez samorząd Powiatu Nowomiejskiego.

Ubóstwo i bezrobocie, problemy zagrożenia marginalizacją i wykluczeniem społecznym

Ubóstwo można zdefiniować jako brak dostatecznych środków materialnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych jednostki lub rodziny. Ubóstwo może przybierać różne, stopniowalne postaci: niedostatku, biedy, nędzy, które wzajemnie się warunkują i powodują różne skutki społeczne — od poczucia bezradności i utraty motywacji do działania, przez choroby, wykluczenie społeczne a, w skrajnych przypadkach do śmierci. Bezrobocie, a w konsekwencji ubóstwo i marginalizacja, prowadzi do zawężenia działalności w różnych sferach życia zarówno rodziny, jak i funkcjonujących w jej obrębie jednostek. Najpoważniejszą w skutkach dla rodziny konsekwencją bezrobocia jest pogorszenie się jej sytuacji materialnej. Brak środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb i realizację zadań rodziny pozbawia dorosłych i ich dzieci aspiracji edukacyjnych, zawodowych, obniża poziom warunków mieszkaniowych, ochrony zdrowia, ogranicza możliwości wypełniania zadań wychowawczych i uczestniczenia w życiu kulturalnym. Skutkiem tego jest również specyficzna dyskryminacja i „wypychanie" ze środowiska społecznego; to swego rodzaju automarginalizacja. Życie rodzin ubogich charakteryzuje się poczuciem niepewności i braku stabilizacji. Stopa bezrobocia na terenie Powiatu Nowomiejskiego nieznacznie spadła, nie mniej jednak, jeżeli walka z bezrobociem nie stanie się priorytetem, w przyszłości może okazać się, że wiele grup społecznych nie będzie mogło funkcjonować jako pełnoprawni obywatele naszego kraju. Wśród przyczyn ubóstwa możemy wyróżnić bezrobocie, a także pewien rodzaj mentalności, postawy ludzi, którzy nawiązują do „dobrobytu" poprzedniego systemu i przyjmują postawę roszczeniową. Mentalność ta powoduje bardzo dużą bierność, pasywność, która pozwala na utrzymywanie się wyłącznie ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu. Warto podkreślić, że ze zjawiskiem bezrobocia oraz wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne takie jak alkoholizm i narkomania, które bardzo często współwystępują również z ubóstwem. Szczególnie zagrożeni ubóstwem są ludzie w trudnej sytuacji życiowej lub dyskryminowani pod różnymi względami. Ubóstwo było pierwszym powodem korzystania z pomocy społecznej w Powiecie Nowomiejskim, w latach 2017 – 2019 z pomocy tej skorzystało 3261 rodzin.

Aktywność społeczna i obywatelska

Aktywność społeczna i obywatelska jest bardzo ważnym czynnikiem w życiu kulturalnym, ekonomicznym, politycznym i społecznym. Każdy z nas powinien aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i publicznym, dbać o ład i porządek, wspólnie podejmować działania na rzecz naszej społeczności i reagować na łamanie powszechnie przyjętych zasad. Aby uzyskać jak najlepszą wydajność służb społecznych należy podjąć wspólne działania ze wszystkimi sektorami pomocy społecznej oraz instytucjami. Należy zauważyć, że niewielkie jest zaangażowanie organizacji pozarządowych w realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, dlatego należy również dążyć do współpracy z organizacjami pozarządowymi, w celu podniesienia wydajności pracy na rzecz najbardziej potrzebujących.

Niepokojącym faktem jest to, że zawód pracownika socjalnego staje się zawodem deficytowym, pracownicy socjalni stają się najbardziej poszukiwanymi zawodami na rynku pracy, bywa i tak, że OPS-y borykają się z problemem spełnienia ustawowego zatrudniania pracowników socjalnych. Aby rozwiązać ten problem należy wspierać pomoc społeczną, zapewnić rozwój zawodowy i zwiększyć nakłady finansowe, co zwiększy efektywność pracy, a to przełoży się na zadowolenie i zaspokojenie wszystkich potrzeb osób korzystających z pomocy społecznej.

V. Misja, cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026, jest następująca:

Powiat Nowomiejski miejscem zrównoważonego rozwoju społeczności dzięki działaniom podejmowanym przez samorząd lokalny we współpracy z partnerami społecznymi

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

CEL STRATEGICZNY 1:
WSPIERANIE RODZIN ORAZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM I MŁODZIEŻY

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji oraz dzieciom pozbawionym opieki.
2. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, w tym dotkniętych niepełnosprawnością.
3. Pomoc wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.
4. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

1. Wspieranie rodzin biologicznych w środowisku zamieszkania oraz udzielanie im pomocy w przezwyciężaniu problemów, w tym opiekuńczo-wychowawczych i materialnych, w szczególności poprzez współpracę z gminnymi jednostkami pomocy społecznej.
2. Zintensyfikowanie i rozwijanie form pracy socjalnej z rodzinami, upowszechnianie funkcji asystenta rodzinnego.
3. Zapewnienie rodzinom i osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do specjalistycznego poradnictwa (w szczególności, psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego).
4. Opracowywanie i realizowanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

5. Kontynuowanie i zintensyfikowanie działań w zakresie propagowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz rozwijanie zastępczej opieki rodzinnej poprzez stałe pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych.
6. Zwiększenie liczby żłobków i placówek przedszkolnych w gminach powiatu.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt.
2. Zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, logopedycznego, terapeutycznego) dla dzieci i młodzieży.
3. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich w gminach powiatu, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych.
5. Rozwijanie w gminach powiatu sieci placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
6. Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych m.in. poprzez tworzenie grup i klas integracyjnych, prowadzenie nauczania indywidualnego oraz likwidowanie barier architektonicznych.
7. Zapewnienie rodzinom dzieci niepełnosprawnych szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
8. Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz zwiększanie do nich dostępu, m.in. poprzez poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych.
9. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w powiecie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3:

1. Przyznawanie pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej pomocy, w tym pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, rzeczowej na zagospodarowanie oraz w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.
2. Udzielanie pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

3. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z dziećmi usamodzielnianymi oraz zapewnienie im dostępu do wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
4. Działania w celu pozyskania mieszkań chronionych dla osób opuszczających pieczę zastępczą i podejmowanie współpracy na tym polu z samorządami gminnymi.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4:

1. Zwiększenie w gminach powiatu dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych używek.
2. Zapewnienie w gminach powiatu szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
3. Zintensyfikowanie w gminach powiatu profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie i rozwój ruchów samopomocowych i grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
5. Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
7. Prowadzenie w gminach powiatu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych ds. przemocy w rodzinie w gminach powiatu.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2020-2026.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu, placówki oświatowe szczebla ponadpodstawowego.

Partnerzy w realizacji działań:

Ośrodki pomocy społecznej, placówki przedszkolne, oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki

opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, żłobki, placówki służby zdrowia, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (powiatowy, gminne) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Efekty realizacji działań:

Sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju. W momencie wystąpienia kryzysu w rodzinie, system przyjmuje funkcje ratownicze i opiekuńcze, nie pozostawiając rodziny i dziecka z własnymi problemami. Wspiera on także osoby usamodzielniane i będące w trudnej sytuacji. Efektem realizacji działań powinien być również sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem, w tym liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba opracowanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz - liczba osób nimi objętych,
- liczba rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka,
- liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- liczba żłobków i oddziałów przedszkolnych,
- liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba doposażonych placówek oświatowych,
- liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- liczba zajęć edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba świetlic oraz liczba dzieci z nich korzystających,

- liczba grup i klas integracyjnych oraz liczba osób do nich uczęszczających,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba rodzin dzieci niepełnosprawnych korzystających z poradnictwa,
- liczba dzieci usamodzielnianych objętych pracą socjalną, wsparciem pieniężnym i rzeczowym, pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- liczba osób usamodzielnianych, którym udzielono pomocy w uzyskaniu zatrudnienia,
- liczba osób kwalifikujących się do umieszczenia w mieszkaniach chronionych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy i innych używek w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie objętych pomocą w ramach ośrodków wsparcia,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba zespołów interdyscyplinarnych oraz liczba osób objętych ich oddziaływaniem,

CEL STRATEGICZNY 2:
AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Cele operacyjne:

1. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Pomoc ubogim, zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2:

1. Udzielanie przez Powiatowy Urząd Pracy pomocy w znalezieniu pracy bezrobotnym i poszukującym pracy (w szczególności osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy) poprzez stosowanie usług i instrumentów rynku pracy.
2. Kontynuowanie przez Powiatowy Urząd Pracy współpracy z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, instrumentach rynku pracy oraz realizacji robót publicznych i prac społecznie-użytecznych.

3. Realizacja w gminach powiatu pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, ubogimi i bezdomnymi, w tym w oparciu o kontrakt lub projekt socjalny.
4. Zmniejszanie skutków bezrobocia, ubóstwa i bezdomności poprzez przyznawanie i wypłacanie przez Powiatowy Urząd Pracy zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia oraz udzielanie przez Ośrodki Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej.
5. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów celowych i osłonowych na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
6. Wspieranie lokalnych programów na rzecz aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
7. Opracowywanie i realizacja w gminach powiatu indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
8. Zapewnienie przez gminy miejsc noclegowych dla osób bezdomnych.
9. Promowanie w powiecie podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej).
10. Tworzenie w gminach powiatu mieszkań socjalnych.
11. Dostosowywanie kierunków kształcenia w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz promowanie, szczególnie wśród młodzieży, idei planowania rozwoju zawodowego.
12. Udzielanie przez Powiatowy Urząd Pracy pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników oraz tworzeniu nowych miejsc pracy.
13. Promowanie powiatu w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy; przygotowywanie terenów pod pozarolniczą działalność gospodarczą, oferowanie ulg podatkowych dla inwestorów.
14. Opracowywanie i realizacja przez instytucje integracji i pomocy społecznej oraz rynku pracy projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy.
15. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych oraz z kościołem.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2026.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne Powiatu, w tym placówki oświatowe szczebla ponadpodstawowego.

Partnerzy w realizacji działań:

Ośrodki pomocy społecznej, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza powiatu, organizacje pozarządowe, kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (powiatowy, gminne) i centralny, fundusze celowe, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Efekty realizacji celu:

Wzrost liczby osób zaktywizowanych. Wzrost liczby inwestorów tworzących nowe miejsca pracy. Wzrost liczby osób wychodzących z bezdomności. Podniesienie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urzędu Pracy.

Wskaźniki monitoringowe:

- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w Powiecie,
- liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych różnymi formami aktywizacji przez Powiatowy Urząd Pracy,
- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- ilość żywności pozyskanej z banków żywności,
- liczba osób objętych indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba działających podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba mieszkań socjalnych,
- liczba udzielonych przez PUP refundacji kosztów doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych,
- liczba pozyskanych ofert pracy przez Powiatowy Urząd Pracy,
- liczba udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez Powiatowy Urząd Pracy,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba nowych podmiotów gospodarczych,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba pracowników Powiatowego Urzędu Pracy objętych szkoleniami,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

CEL STRATEGICZNY 3:
ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM I ZAWODOWYM

Cele operacyjne:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
2. Udzielanie przez Ośrodki Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.
3. Rozwijanie środowiskowych form wsparcia osób starszych, w tym poprawianie dostępności i jakości usług opiekuńczych, zaspokajanie potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych m.in. poprzez organizowanie spotkań integracyjnych, tworzenie klubów seniora i dziennych domów pobytu, propagowanie Uniwersytetu III Wieku oraz innych form kształcenia i samokształcenia.
4. Podnoszenie jakości usług w funkcjonującym w powiecie Domu Pomocy Społecznej.
5. Inicjowanie i wspieranie programów na rzecz wyrównywania szans osób starszych w środowisku lokalnym.
6. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze w codziennym życiu.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.
2. Udzielanie przez Ośrodki Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
3. Poprawianie dostępu i jakości usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.
4. Zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych do uzyskania dofinansowania ze środków PFRON.
5. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do różnorodnych form poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego i zawodowego.
6. Wspieranie pracodawców w tworzeniu i wyposażaniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych; wskazywanie im korzyści wynikających z zatrudnienia tych osób.

7. Promowanie w powiecie podmiotów ekonomii społecznej, np. spółdzielni socjalnych.
8. Rozwijanie oferty funkcjonujących w powiecie placówek wsparcia dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych.
9. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do informacji o prawach i uprawnieniach m.in. poprzez wykorzystanie sieci Internet.
10. Opracowanie i realizacja projektów z zakresu aktywizacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych, w tym współfinansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.
11. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz z Kościołem.
12. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących świadczyć pomoc osobom niepełnosprawnym.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2026.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu, w tym Powiatowy Urząd Pracy, Domy Pomocy Społecznej, Środowiskowy Domu Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Partnerzy w realizacji działań:

Ośrodki pomocy społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki kulturalne i służby zdrowia, jednostki sportowo-rekreacyjne, lokalni pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (powiatowy, gminne) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Efekty realizacji celu:

Zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym. Podniesienie jakości świadczonych im usług. Ułatwienie dostępu do informacji o możliwych formach wsparcia. Zwiększenie liczby osób usprawnionych i zatrudnionych. Rozszerzenie wolontariatu.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba osób objętych ofertą klubów seniora i domów dziennego pobytu,
- liczba osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej,
- liczba osób objętych dofinansowaniem na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w sporcie, kulturze i turystyce,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- liczba ośrodków wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób niepełnosprawnych objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba nowo utworzonych i wyposażonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób objętych pomocą w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy,
- liczba osób objętych pomocą w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- liczba opracowanych i zrealizowanych projektów z zakresu aktywizacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- liczba wolontariuszy.

CEL STRATEGICZNY 4:
PODNIESIENIE POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA W POWIECIE

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.

2. Podejmowanie w powiecie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie, turnieje).
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w powiecie.
4. Podejmowanie przez jednostki powiatowe i gminne oraz mieszkańców powiatu współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont ulic i dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2026.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu, w tym placówki oświatowe szczebla ponadpodstawowego.

Partnerzy w realizacji działań:

Policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (powiatowy, gminne) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw, w tym przestępstw nieletnich,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przestępczości,

- liczba alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób z nich korzystających,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

CEL STRATEGICZNY 5:
ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I OBYWATELSKIEJ

Cele operacyjne:

1. Rozwój kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

1. Rozwijanie kadr pomocy społecznej w powiecie i w gminach, m.in. poprzez utrzymanie zgodnej z zapisami ustawy o pomocy społecznej liczby pracowników socjalnych zatrudnionych w OPS-ach.
2. Ustawiczne dokształcanie kadr pomocy społecznej w powiecie i w gminach (szkolenia, warsztaty, kursy, konferencje, superwizje) oraz zachęcanie do podjęcia specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego.
3. Świadczenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej z Powiatu.
4. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w powiecie i w gminach wschodzących w jego skład poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych.
5. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.
6. Upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Nawiązywanie i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także na poziomie gminnym), w szczególności działającymi w obszarze polityki społecznej.
2. Zlecanie przez samorządy gminne i powiatowy zadań z zakresu polityki społecznej organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego.

3. Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet powiatu źródeł finansowania.
4. Zachęcanie mieszkańców powiatu do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

Czas realizacji działań:
Działania ciągłe w latach 2021-2026.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:
Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, inne powiatowe jednostki pomocy społecznej.

Partnerzy w realizacji działań:
Ośrodki pomocy społecznej i inne gminne jednostki pomocy społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:
Budżet samorządowy (powiatowy, gminne, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Efekty realizacji działań:
Profesjonalna kadra pomocy społecznej. Wysoka jakość świadczonych usług. Zróżnicowane formy współpracy z silniejszym sektorem pozarządowym. Większa aktywność mieszkańców powiatu, wzrost świadomości własnych możliwości i potencjału (wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych).

Wskaźniki monitoringowe:
- liczba pracowników socjalnych,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba osób, które ukończyły specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
- liczba nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy oraz liczba osób nimi objętych,

- liczba jednostek pomocy społecznej, które poszerzyły ofertę świadczonych usług,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych, z którymi nawiązano współpracę,
- liczba wspieranych przez samorządy organizacji pozarządowych,
- liczba inicjatyw społecznych,
- liczba wolontariuszy.

VI. Wdrażanie Strategii

Wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów Strategii towarzyszy jej monitoring i ewaluacja. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pozwoli na dokonywanie bieżących korekt działań komórek organizacyjnych i osób wdrażających Strategię w przypadku wystąpienia nieprawidłowości. Przy opracowywaniu Strategii uwzględniono przesłanki wynikające z aktualnego stanu prawnego, istniejącego poziomu zaawansowania technologicznego i organizacyjnego oraz identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców w zakresie poprawy warunków życia i funkcjonowania w społeczeństwie. Wdrażanie Strategii będzie odbywać się poprzez projekty i programy działania. Za koordynację realizacji Strategii odpowiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VII. Monitoring

Monitoring to sprawdzenie osiąganych wyników w odniesieniu do określonych wcześniej oczekiwań. Obejmuje on systematyczne zbieranie informacji dotyczących użytych zasobów i uzyskanych efektów w ramach podjętych działań. Pozwala określić, czy realizacja działań postępuje tak, jak pierwotnie zakładano i wprowadzić w razie potrzeby odpowiednie zmiany.
Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026 polegać będzie na ocenie dokonanych działań, ich zgodności z zapisami Strategii.
Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania Strategii.
Monitoring prowadzony będzie każdego roku, a na jego podstawie opracowane zostanie sprawozdanie za poprzedni rok z realizacji Strategii.

VIII. Ewaluacja

Ewaluacja Strategii posłuży do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Nowomiejskim oraz będzie narzędziem pomagającym

w podejmowaniu właściwych decyzji kształtu polityki i pomocy społecznej Powiatu w kolejnych latach.
W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie opracowany raport zawierający osiągnięcie założonych wartości wskaźników realizacji działań.
Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli dokonać oceny w jakim stopniu założone wskaźniki zostały osiągnięte oraz ukarze poniesione nakłady finansowe. W efekcie końcowym ewaluacja pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone cele i kierunki działań były dobrze zaplanowane.

IX. Zakończenie

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym i niższym szczeblu administracyjnym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez radę i powinny stanowić załączniki do niniejszej strategii.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej,
2. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
3. Specjalistyczny program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
4. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
5. Program współpracy powiatu nowomiejskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w Powiecie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

Opracował i przygotował Zespół ds. opracowania projektu Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021- 2026 powołany Uchwałą Nr 63/433/2020 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 10 września 2020 r.

X. Spis map i tabel

Rysunek 1: Powiat Nowomiejski na tle Województwa Warmińsko-Mazurskiego wraz z herbami przynależącymi do danej gminy. 8
Rysunek 2: Powiat Nowomiejski wraz z przynależącymi do niego miejscowościami. 9
Rysunek 3: Powiat Nowomiejski z podziałem na gminy na tle Województwa Warmińsko – Mazurskiego. 9

Tabela 1: Liczba uczestników w przedziale wiekowym. 23
Tabela 2: Uczestnicy według miejsca zamieszkania – gminy. 23
Tabela 3: Uczestnicy według miejsca zamieszkania 24
Tabela 4: Uczestnicy według stopnia niepełnosprawności 24
Tabela 5: Rodzaj głównego schorzenia uczestników Warsztatu 24
Tabela 6: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na terenie Powiatu Nowomiejskiego w latach 2017-2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 35
Tabela 7: Ilość przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w latach 2017-2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 36
Tabela 8: Kwota przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 37
Tabela 9: Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 38
Tabela 10: Liczba rodzin zastępczych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 39
Tabela 11: Liczba rodzin zastępczych powstałych i rozwiązanych w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 40
Tabela 12: Liczba dzieci z terenu Powiatu Nowomiejskiego umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 40
Tabela 13: Ilość usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, którym przyznano świadczenia w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 41
Tabela 14: Ilość usamodzielnianych wychowanków placówki, którym przyznano świadczenia w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 41
Tabela 15: Stan bezrobocia w Powiecie Nowomiejskim w latach – 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 43
Tabela 16: Populacja Powiatu Nowomiejskiego w latach 2017 – 2019. 43
Tabela 17: Populacja według wieku poprodukcyjnego w latach 2017 – 2019. 44
Tabela 18: Ilość sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 44
Tabela 19: Powody przyznawania pomocy w gminach powiatu w latach 2017 – 2019 oraz w roku 2020, stan na dzień 30.09.2020r. 46